

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Pubblicità inferiore 50%

Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 0481/536978

Poduredništvo: 34133 Trieste - Trst - ul. Donizetti, 3 - Tel. 040/370846 - Fax 040/633307 - Poštni t/rn 10647493 Zadruga Goriška Mohorjeva

TAXE PERÇUE	GORIZIA
TASSA RISCOSSA	ITALY

NAŠ UVODNIK

Naš poklic - naše poslanstvo

Razvoj zahodne krščanske družbe je v zadnjih 50 letih močno zakorakal v svet verske, idejne, moralne in vrednostne pluralnosti. Različni načini življenja sobivajo in tudi v ponudbi imajo iste pravice.

Krščanstvo kot vera v tem našem svetu še vedno prevladuje. Kar se tiče njegovega vpliva na življenje, že dolgo nima več iste moči. Ker ni močnega okolja, se kristjani več ne »rojevajo«. Ni več avtomatičnega prenosa iz roda v rod. Za krščanstvo se je treba v današnjih časih odločiti. Dandanes se kristjan »postaja«.

Dogodki Velikega tedna so iz tega vidika zelo poučni. Jezus izdan od člana iz najožjega kroga sodelavcev je obvisel na križu. Ko množica, ki mu je še pred enim tednom vzklikala kot kralju, uvidi, da Jezus ne premaga stare oblasti in sam postane del nje, temveč se ji odpove in nakaže ljudem novo pot, pot božjega kraljestva, ki ustvarja nove človeške odnose iz moči ljubezni in služenja, ga zapusti in si raje izbere političnega upornika Barabo. V zgodovini se to vedno ponavlja. Množica Jezusa zapusti iz zelo enostavnega razloga. Ni hotel iti po njihovi poti. Oni niso hoteli iti po njegovi.

Učenci so živeli z njim tri leta. Gledali in tipali so njegove besede, ki so postajale dejanja. Novo življenje se je pretakalo v ljudi, ko jim je govoril, jih ozdravljaj, izganjal hude duhove ali obujal mrtve. Vsaka njegova beseda ali dejanje je vedno bolj razkrivala Jezusovo podobo o Bogu. Njegov Bog se veseli življenja, ga daje v izobilju celemu stvarstvu in še posebej človeku. Dobrotna podoba Očeta postaja vse bolj ime za Boga, ki je tudi njegov oče.

Kristjani dvajsetega stoletja smo poklicani, da nadaljujemo začeto delo. Biti kristjan mora dokončno postati zavestna odločitev za Jezusa in njegov načrt o božjem kraljestvu. Živeti moramo iz moči Vstajenja. Biti moramo vstajenski ljudje. Vse to se mora odražati v vsakdanjem življenju. Ni več negotovosti in strahu, zamorjenosti in malodušnosti. Sijaj božjega na naših obrazih mora zaživeti v času. Ostaja le dilema, kako najbolj učinkovito uresničevati božje kraljestvo na zemlji. Ta želja po uresničevanju nas mora kljub različnostim združevati v skupnost. V njej Jezusova prisotnost daje zgodovinsko in večnostno dimenzijo. Biti Jezusov učenec je tako dokončna izbira.

Biti kristjan je poklic, je poslanstvo. In to obvezuje. Živimo v svetu in nismo od tega sveta. Smo kvas, smo sol, smo luč, smo pljuča, ki dajejo temu svetu rast in dih, okus in barvo. Življenje, ki smo se ga naužili v vstalem Kristusu, moramo deliti v izobilju. Nikjer in nikdar ne sme biti kristjan ovira pretoku tega življenja.

Tone Bedenčič

Gladovna stavka v Cankarjevem domu

V Cankarjevem domu v Ljubljani se nadaljuje gladovna stavka sedmih slovenskih državljanov, ki zahtevajo odstop predsednika republike Milana Kučana in razpis državnoborskih volitev. Ludvik Klaus, Jaroslav Hladky, Miha Jarc, Jernej Jung, Benedikt Pančur, Henrik Pust in Andrej Šarc že skoraj dva tedna odklanjajo vsako hrano, zanje pa skrbita zdravnik dr. Tine Velikonja in dr. Tomaž Hribnik. Kaže tu-

di, da so izpostavljeni nadzorovanju in da se jim je zgodilo že nekaj neprijetnosti. V teh dneh so jih obiskali številni ljudje, med katerimi pa ni bilo takih, ki o stvareh odločajo.

Največje darilo, ki ga moreš dati mlademu človeku, ni knjiga, marveč dober svet, kako naj knjige bere.

Herder

Za Berlusconiem prostožidarji?

Ta trditve prihaja iz mnogih levičarskih in pa tudi iz mnogih katoliških krogov. Zlasti jezuiti se ob tem problemu pogosto ustavljajo in ponavljajo, da je članstvo v prostožidarski loži nezdržljivo s položajem kristjana. Trditve, da se za Berlusconiem kartelom skrivajo prostožidarji, zlasti bivši člani znamenite tajne lože P2 Licia Gellija, odmevajo tudi v naši deželi. O tem piše v tedniku *La vita cattolica* njegov urednik don Duilio Corgnani. Po njegovem mnenju se program gibanja *Forza Italia* v mnogih točkah sklada z Gellijevim Načrtom za demokratični preporod, ki je bil odkrit 1. 1982 in je predvideval spremembo državnih institucij tudi v avtoritarnem smislu.

So to samo domneve? Ali pa je v tem tudi nekaj resnice? Dejstvo je, da je bil tudi sam Berlusconi član lože P2 in da mnogi izmed njegovih kandidatov in sodelavcev izhajajo iz prostožidarskih krogov. V Berlusconijevih vrstah pa je opazno tudi minimiziranje nevarnosti, ki jo je svojčas predstavljala loža P2 s svojimi povezavami z mafijo, terorizmom ter kapitalom in politiko. Mnogi predstavniki kartela *Forza Italia* so tudi nezadovoljni z dosedanjim potekom boja proti mafiji, zlasti kar zadeva zakon o skesanjih, ki je eden izmed temeljev boja države proti mafijijski hobotnici.

Medtem se nadaljuje polemika med Berlusconiem in voditeljem Severne lige Bossijem za oblikovanje nove vlade. Vse kaže, da nima »senatur« nobenega namena prepustiti vladnega krmila v Berlusconijevih rokah in na mesto premiera zopet predlaga Maroni-

ja. Poleg tega pa predstavlja Berlusconi, po Bossijevem mnenju, nevarnost za italijansko demokracijo. Je to samo taktiziranje ali pa gre za globlje spopade? Ne gre pozabiti, da je v igro vpleten tudi misovski tajnik Fini, ki ga od političnega programa Severne lige ločijo svetlobna leta. Stvari so torej še vedno ustavljene in zdi se, da se uresničujejo napovedi tistih, ki so menili, da Bossi, Berlusconi in Fini kljub volilni zmagi ne bodo uspeli ustvariti vladne koalicije.

SSk pred deželnim kongresom

Slovenska skupnost bo imela 16. in 17. aprila svoj redni 8. deželni kongres v Trstu. To bo priložnost za razmišljanje o novi narodnopolitični strategiji Slovencev v Italiji v drugi italijanski republiki, saj nas institucionale, zlasti pa politične spremembe, postavljajo pred odgovorne naloge. Tudi na podlagi izidov parlamentarnih volitev je stranka prepričana, da potrebuje manjšina samostojen politični subjekt in da je treba dosledno vztrajati pri zahtevi po zagotovljenem zastopstvu v izvoljenih telesih.

O tem je v sredo, 30. marca, razpravljalo deželno tajništvo SSK na zasedanju v Nabrežini, ki ga je vodil deželni tajnik Ivo Jevnikar. Čeprav bo potrebna še podrobna analiza »volilnega obnašanja« Slovencev, je SSK ugotovila, da so njeni tradicionalni volivci sledili strankinim nasvetom in kljub nekaterim težkim izbiram ravnali zelo odgovorno. To je posebno razvidno na Goriškem, kjer je ločena analiza med glasovi za senat in poslansko zbornico dokaj zgovorna.

SSk izraža zaskrbljenost zaradi napredovanja skrajne desnice, negotovih perspektiv na vsedržavni ravni in izvolitve tudi izrazitih nasprotnikov manjšinskih pravic v Furlaniji-Juljski krajini. Zadoščenje pa je izrazila ob izvolitvi slovenskega senatorja Darka Bratine, ki je tokrat nastopal kot izraz širših teženj slovenske manjšine, in ne le ene stranke. Zelo pozitivno je ocenila tudi izvolitev senatorja Magrisa v Trstu, kar je potrdilo pravilnost stališča SSK, da bi bili morali v naših krajih tudi za politične volitve slediti modelu širših povezav, podobno kot ob izvolitvi tržaškega župana Illyja. Glasovi volivcev SSK so bili med odločilnimi.

Po mnenju deželnega tajništva SSK je treba tudi novim oblastem, ki bodo nastopile, jasno predstaviti

(se nadaljuje na 2. strani)

Tudi Katoliški glas v Milanu

Od 24. do 28. marca je bila v prostorih milanskega velesejma 1. Razstava (salon) verske knjige in verskega občevanja nasploh. V sklopu te razstave so bili na ogled tudi verski tedniki, ki izhajajo v Italiji, med temi tudi *Katoliški glas*. Naš list v zadnjih časih zadobiva nove razsežnosti pri sodelavcih kot pri bralcih. Pomagajmo, kolikor moremo in zmoremo, da se bo *Katoliški glas* vedno bolj širil po Tržaški, po Goriški in po Sloveniji. Slika na levi: razstavišče v milanskem velesejmu. Na desni: izpostavljeni časopisi.

Pismo škofa Lovrenca Bellomija

»Velika molitev« v tržaški cerkvi

»S hvaležnostjo sprejemamo pobudo velike molitve za Italijo, ki jo je dal papež Janez Pavel II. Sprejemamo jo kot nepričakovano in razveseljivo darilo, kot znamenje božje previdnosti našemu škofijskemu programu za družbeno in politično formacijo kristjanov.«

Tako začenja škof Bellomi svoje pismo, v katerem navezuje papežovo povabilo k veliki molitvi z njegovim prejšnjim pismom, v katerem je izrazil potrebo po globoki socialni in politični prenovi v Italiji in Evropi.

»S tem v zvezi je italijanska škofovska konferenca v prejšnjih dneh pripravila poseben dokument, v katerem so nakazane teme, o katerih naj bi se razmišljalo v prihodnjih devetih mesecih. Vse naše župnije, redovne skupnosti in laična združenja naj bodo soudeležena pri tej pobudi. Zato vabimo, da bi bile eno nedeljo na mesec (24. aprila, 29. maja, 26. junija, 24. julija, 28. avgusta, 25. septembra, 23. oktobra, 27. novembra in 8. decembra) pridige pri sv. mašah posvečene razmisleku o temah, ki bodo spotoma nakazane. V istih dneh bo pri sv. Justu od 17.30 do 18.30 molitev za vse vernike, ki jo bo vodil škof Bellomi.«

Kritično tudi do Kučana, spori na desni še globlji

Janez Povše

V kolikor bi lahko bil kdo v Sloveniji povsem objektivni, bi najbrž ugotovil, da odstavitev Janeza Janše v bistvu ni koristila nikomur, prej pa je vsem škodovala. Takšno oceno zelo nazorno potrjuje anketa Dela z dne 2. aprila, kjer večji del vprašanih meni, da Državni zbor ni ravnal prav, ko je odstranil Janšo. Med političnimi usmeritvami bi vprašani podprli ideje Janeza Janše (27,5%), potem ideje Janeza Drnovška (24,1%) in šele na tretjem mestu zamisli Milana Kučana (17,5%). Kar 72% vprašanih meni, da t.i. slovenske pomladi še ni konec, 79% je mnenja, da politične kariere bivšega obrambnega ministra sploh ni konec, več kot pol vprašanih pa je prepričanih, da se je po zamjenjavi obrambnega ministra politično ravnotežje bistveno spremenilo. Razmeroma presenetljiva je zahteva anketirancev, ki kar s 74,4% podpirajo stališča demonstrantov in nekaterih poslancev, da bi moral predsednik države Milan Kučan javno pojasniti nekatere svoje izjave iz bližnje preteklosti, ko je omenjal nevarnost obračunavanja s političnimi nasprotniki kakor tudi svojo morebitno vpletenost v afero Smolnikar. Dejstvo je, da se je Milan Kučan pojavil v televizijski oddaji Žarišče močno nervozen in napet, kar je lahko vsakega razmišljujočega človeka prepričalo, da prav gotovo ni nad nedavnimi dogodki, pač pa je vanje tako ali drugače vpleten - to je seveda za predsednika države zelo vprašljivo. Temu gre verjetno pripisati dosti bolj kritičen pogled ljudi na svojega predsednika, pogled, ki je sicer slepo zaupljiv in se na primer zadovolji s tem, da Milan Kučan ni dovolj niti ene afeze v slovenskem političnem prostoru še pojasnil ali odločilno prispeval k pojasnitvi.

Tudi Janez Drnovšek je napravil nedopustno napako, ko je Marjana Podobnika pisno opozoril na demonstracije ob odstranjevanju Janeza Janše in je shod, ki se je pričel pri Prešernovem spomeniku, označil za miting srbskega tipa, značilen za Miloševića. Drnovšek se je v istem pismu pohvalil s tem, da Parlament ni popustil pritiskom ulice in da je odstranil obrambnega ministra na evropskem nivoju.

Poglejmo sedaj vzporednico z dogodki v Franciji, kjer je šla mladina množično na ulice in se uprla diskriminatornemu zaposlitvenemu zakonu. Ministrski predsednik, ki mu je ulica dokazala, da je napravil veliko napako, je sporen zakon umaknil. Najbrž ni težko ugotoviti, kaj je evropsko in kaj ni. Sporen predlog, ki potisne ljudi na ceste in ga Vlada oziroma Parlament ne umakneta - to je v bistvu neevropsko. Evropsko je po tem premisleku, da sporno potezo državno vodstvo umakne ali vsaj omili. Drnovška so torej motili ljudje na ulici, vrsta poslancev se je spotikala nad televizijo, ki je vse te protestnike prikazovala vsej slovenski javnosti. Prenovljena levica je torej spet pokazala svoj stari obraz: ljudje naj ne gredo na ulice, televizija in tisk naj ne poročata o neprijetnih stvareh, neprijetnih seveda za ustoličeno oblast.

Odstavitev Janše dela veliko škodo tudi desnici. Slovenski krščanski demokrati še kar naprej silijo v koalicijo z Drnovškom, pri čemer se po poročilih s terena v veliki meri kaže zoper takšno stališče. Stranka SKD (Slovenskih krščanskih demokratov) je nedvomno v izredno težkem položaju in bo seveda vstop v koalicijo - v kolikor je nov slovenski politični prostor še vedno v nastajanju - zelo drago plačala. Nad to koalicijo bo ves čas lebdela odstranjeni Janez Janša, ki ga SKD očitno močno podcenjuje, namreč njegovo podobo v luči celokupnega javnega mnenja. Vprašanje je, kakšna bo končna odločitev SKD. Trenutno se vprašljiva pozicija SKD še bolj zaostre, saj je v sobotnem Slovencu Lojze Peterle kar ostro napadel Marjana Podobnika in zagovarjal smisel sedanje Velike koalicije tudi v prihodnje. Vsemu temu se lahko levica seveda upravičeno in zadovoljno smeji, ker kljub spornim potezam Drnovška in delno tudi predsednika Kučana se zadeve na desni ne morejo in ne morejo urediti. Izgubili so torej vsi,

Sarajevska Velika noč

Od začetka obleganja Sarajeva minevata že dve leti. V tem času je v srbskih bombardiranih mesta izgubilo življenje okrog 10.000 Sarajevčanov, med katerimi je 1500 otrok. Po umiku srbskih sil se danes situacija začenja počasi normalizirati, čeprav Sarajevčani še ne morejo iz mesta. Za Veliko noč se je slovesne maše v sarajevski katedrali udeležilo približno 600 ljudi, med katerimi tudi francoski pripadniki Unproforja in poveljnik modrih čelad v BiH Michael Rose. Sarajevski župan Kresvljaković pa je skupaj s 86 župani iz vse Evrope v nedeljo vodil simbolični pohod na trg sv. Petra v Rimu, kjer je papež podelil velikonočni blagoslov.

izgubila je - z odstavitvijo Janeza Janše, predvsem seveda z načinom te odstavitve - mlada država Republike Slovenije. Nad tem dejstvom pa bi se morali vsi politični dejavniki v matični domovini še kako zamisliti.

Ljudski običaji in služba božja

Vnašanje ljudskih običajev v službo božjo je dovoljeno, a pod pogojem, da ti običaji ne sprevržejo bistva in sporočila liturgije. To je v skopih besedah bistvo vatikanskega dokumenta, ki ga je prejšnji teden predstavila Kongregacija za službo božjo. Dokument se nanaša zlasti na tiste dele sveta, kjer si krščanstvo šele utira pot, to se pravi v deželah t.i. »tretjega sveta«. V liturgijo se torej lahko vnašajo elementi iz kultur tamkajšnjih narodov, predvsem zunanje oblike kot npr. kretnje, plesi itd. Ti elementi pa, kot že rečeno, ne smejo spremeniti liturgije v nekaj, kar ne bi bilo v skladu s krščanskim naukom. Zvesto je treba torej slediti Sv. pismu in spoštovati osnovne dele katoliške liturgije (branje evangelija, obhajanje evharistije itd.).

Vedno me sprašujejo, če mi delo napolnjuje življenje. Jaz odgovorjam, da sploh ne zadošča. Moje edino prizadevanje je duhovno in se nanaša na Božanstvo.

Eugene Ionesco

Popravek

V članku *Nadje Maganje Naša šola naj bo res naša na 4. strani prejšnje številke je tiskarski škrat posegel v besedilo in mu spremenil smisel, zato zadevni odlomek ponatiskujemo v pravilni obliki:*

»Če k temu dodam še to, da si moramo nekateri starši na šoli, kjer tri četrtine otrok obiskuje verouk, izboriti pravico, da ob koncu leta naši otroci zapojejo tri božične pesmi in da imamo božičnico, in ne prireditve »ob zaključku sončnega leta«; da kot strela z jasnega prileti novica, da funkcionar fašistične stranke poučuje slovensko mladino; da nekateri slovenski profesorji, ki poučujejo na slovenski šoli, dajejo svoje otroke v italijansko, bi se tudi sama izrekla za katoliško privatno šolo. Takoj pa se postavi vprašanje, če je sploh smiselno govoriti o kaki privatni šoli pri nas, ko je naš največji problem stalni upad vpisov v slovensko šolo. S privatizacijo bi še bolj razdrobil slovensko šolsko populacijo ter didaktično in vsebinsko obubožali obstoječe šole...«

Božja beseda je kakor kruh...

10. april

2. velikonočna ali bela nedelja

»Ker si me videl, veruješ. Blagor tistim, ki niso videli, a so verovali.«
(Jn 20, 29)

Tomaža, enega izmed dvanajsterih, ni bilo med njimi, ko se jim je prvič prikazal vstali Gospod. Dvomil je v resničnost njegovega vstajenja. Čez osem dni, ko je bil tudi on z njimi, je vstali Kristus ponovno prišel v njihovo družbo. Izlil je nadnje darove veselja, miru, vere in Svetega Duha. Tomaž ob navzočnosti Vstalega vztrepeta in iz dna svoje duše izpove vero: »Moj Gospod in moj Bog!«

Dnevi, ki so sledili vstajenju, niso bili lahki za apostole. Bali so se, zato so bili v hiši, kjer so se sestajali za zaprtimi vrati. Prvo srečanje z vstalim Kristusom jim ni bilo dovolj za dokončno potrditev njihove vere. Bali so se iti med ljudi, na ulice in trge Jeruzalema. Potrebna jim je bila še izvirna moč Svetega Duha. Šele tedaj bodo postali novi ljudje.

Apostol Tomaž temu njihovega strahu doda še težo dvoma. Ne verjame, da se je vse to, o čemer se za zaprtimi vrati pogovarjajo, sploh zgodilo. Govorice o praznem grobu in prikazovanju vstalega Učenika pripisuje njihovi zmedbi in blodnjam. Čez osem dni ima srečo, da v prvi osebi vidi vstalega Kristusa in se dotakne njegovih rok. Tedaj ga Jezus povabi: »Ne bodi neveren, temveč veren« (Jn 20, 27). Ne sili ga, da takoj postane »priča« njegovega vstajenja. Ve, da je za dopolnitev vere potreben čas.

Kaj je v resnici polnost vere? To vprašanje si je zastavil sv. Avgustin in nanj takole odgovoril: »Polnost vere je v tem, da ne veruješ le, da je Kristus samo človek, in da ne veruješ, da je Kristus samo Bog, ampak, da je človek in Bog.« To je polnost vere. Beseda je postala človek in prebivala med nami. Apostol Tomaž ponazarja to polnost. Odrešenik mu je dal priložnost, da se je dotaknil njegovega telesa in njegovih ran. Še preden se jih je dotaknil, je vzkliknil: »Moj Gospod in moj Bog.« Dotaknil se je človeka, prepoznal je Boga. Dotaknil se je telesa, obrnil pa se je k Besedi, kajti beseda je postala človek in je prebivala med nami. »Videli smo njeno slavo.«

Smo v velikonočnem času. Intenzivno smo doživljali dogodke Velikega tedna. Z Jezusom smo na velikonočno jutro tudi mi vstopili v njegovo slavo, takorekoč, v osrčje svete Trojice. Smo s tem že na koncu poti?

Po Veliki noči se začenja novo obdobje priprave. Postni čas nas je pripravil na Veliko noč. Obdobje velikonočnega časa pa nas hoče pripraviti na Binkošti, prihod Sv. Duha.

V velikonočnem času z Marijo premišljujemo čudovita božja dela. Na Binkošti bomo prejeli moč, da jih bomo oznanjali. Če danes z Marijo, ki je vse te stvari premišljevala v svojem srcu (prim Lk 2,19), v tišini pojemo hvalo Bogu življenja, bomo jutri na strehah oznanjali to, kar nam je bilo rečeno na uho (prim Mt 10,27). Tedaj bo ves svet in vse stvarstvo napolnila vesela aleluja. »Po vsej zemlji se razlega njih glas in do konca sveta njih govorica« (Ps 19,5).

Zvone Štrubelj

Velikonočno bedenje na Opčinah

Kdor je na Veliki četrtek zvečer prišel na slavje zadnje večerje v opensko župno cerkev, je verjetno takoj opazil, da se je maše udeležilo dosti mladih tudi iz drugih tržaških župnij. Po sveti maši je bil namreč na sporedu še večer molitve, ki ga je že tretje leto zapored organizirala openska mladinska skupina.

Pobuda je zrasla iz potrebe po navezavi stikov z italijanskimi sovrstniki iz župnije sv. Jerneja. Letos pa je openska mladina privabila k sodelovanju tudi druge mlade, ki se redno srečujejo na slovenskih mladinskih mašah, tem pa so se pridružili še nekateri mladi navdušeni glasbeniki, ki so skupaj z ostalimi oblikovali res nepozaben večer.

Tema molitvenega srečanja je bila odpuščanje. Prisotne sta najprej pozdravila Mitja Ozbič v slovenščini in Elena Zammarchi v italijanščini. Potem so mladi oblikovali večer tako, da so iz Svetega pisma prebrali odlomke na izbrano temo, in to v obeh jezikih. Po branju odlomkov so sledili trenutki tišine, ki so pripomogli, da se je vsakdo poglobil v božjo besedo, jo v sebi premišljeval, lahko pa je tudi na glas povedal svojo misel ali prošnjo.

K umiritvi in meditaciji je veliko

pripomogla tudi glasba. Mladinska glasbena skupina z Opčin je poskrbela za edinstveno doživetje s tem, da je pripravila nekaj taizejskih pesmi. To so umirjujoče kratke melodije, ki jih pevci ponavljajo tako dolgo, kolikor jim je potrebno za sprostitve in meditacijo. Preproste melodije pa obogati spremljava inštrumentov in pevskih točk. Tako so letos to molitveno uro pomagali oblikovati pevci Mladinske glasbene skupine Alenka Hrovatin, Mitja Ozbič in Andrej Maver ter nekateri gojenci Glasbene matice, ki so prostovoljno pristopili k pobudi. Tako so na violino zaigrali Raffaella Petronio, Ambra Košuta in Matej Santi; na violo Vesna Krabjec, na flavto Valentina Bembi in Metka Žerjal, na trobento Miran Pisani, na orgle Martin Vremec, na violončelo pa Aleksander Sluga, ki je petje in orkester tudi dirigiral.

Upamo, da bo openska mladina pobudo ponovila tudi prihodnje leto, saj je bil letošnji molitveni večer res čudovita in nepozabna izkušnja za vse, ki so se ga udeležili. Hkrati pa bi lahko postal to molitveni večer za vso tržaško mladino, pa tudi za starejše, ki se hočejo na poseben način pripraviti na največji krščanski praznik. (ač)

SSk pred deželnim kongresom

(nadaljevanje s 1. strani)

odprta vprašanja slovenske manjšine, takoj predložiti skupni predlog zaščitnega zakona in jih opozoriti, da človekove in manjšinske pravice sodijo med ustavne in mednarodne obveznosti, ki jih politični premiki ne smejo omajati.

Deželno tajništvo je obširno in zaskrbljeno razpravljalo tudi o političnih novostih v Sloveniji, saj s posebno prizadetostjo občuti vse, kar zadeva matično domovino.

32. OBČNI ZBOR ZVEZE SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

Potekal je 28. marca 1994 v Katoliškem domu v Gorici ob prisotnosti številnih predstavnikov, včlanjenih društev, zborov in Ljudskega radia. Uvodna poročila tajnice Valentine Humar, blagajnika Božidarja Tabaja in predsednika Damjana Paulina. Maurizio Peric je poročal v imenu nadzornega odbora, Marko Brajnik pa je občnemu zboru predsedoval.

Predsedniško poročilo

Pred nekaj dnevi je deželni svet odobril proračun za leto 1994, v katerem je tudi postavka, ki se sklicuje na državni zakon, ki predvideva finančna sredstva za kulturne potrebe Slovencev v Italiji. Na žalost je postavka znatno manjša od tiste, ki jo je določal deželni zakon številka 46 iz leta 1991 in je veljal za triletnje 1991-1993. V obdobju veljavnosti deželnega zakona so Zveza in tudi včlanjena društva prejela določena finančna sredstva, ki sicer niso posebno visoka, so pa pripomogla, da smo lahko razvili določene dejavnosti in uresničili pobude, ki zahtevajo tudi večja finančna sredstva. Tako so se lahko začela obnovitvena dela nekaterih domov in dvoran, ki služijo kulturnim in drugim namenom. V goriškem centru smo posvetili največ pozornosti obnovi Katoliškega doma, ki zaradi obsežnosti in večnamenskosti potrebuje več prenov, torej znatna finančna sredstva. Odgovor dežele pa je bil, predvsem za leto 1993, popolnoma nezadovoljiv, saj obljubljena sredstva krijejo komaj tretjino stroškov načrtovanih del in ne 75 odstotkov predvideva zakon.

Podobno stanje velja za župnijske dvorane v Doberdolu, Štandrežu in Števerjanu. To seveda postavlja pod velik vprašaj, kako naprej z začetnimi deli, ki se bodo v najboljšem primeru zavlekla preko predvidenega roka.

Probleme s prostori za prireditve imajo tudi v Podgori, Rupi in Štmarju. Iz izjav nekaterih deželnih funkcionarjev se lahko razume, da bo krčenje državnih sredstev najbolj prizadelo ravno strukture.

Nekateri predlagajo, tudi v slovenskih vrstah, da bi državni in deželni zakon spremenili v smeri razširitve podpore tudi na druga področja. Nasprotujem takemu predlogu iz enostavnega razloga, ker bi s tem že itak omejena in za kulturo nezadostna sredstva razpršili tudi na druga področja.

Veliko bolj pametna in smotrna bi bila zahteva, naj italijanska država in naša dežela poskrbita za posebne dotacije za druga področja naše skupnosti. To naj bi v pričakovanju globalnega zaščitnega zakona storili takoj s posebnimi zakoni, ki bi predvidevali finančna sredstva za šport, šolstvo, socialo in drugo.

Glede zaščitnega zakona lahko beležimo na žalost samo nevezpodbudne novosti. Novi vladni zakonski predlog, ki ga je predstavil minister Paladin, se v ničemer ne razlikuje od prejšnjega Maccanicovega, o katerem smo že nešteto izrekli negativno oceno. Ne moremo mimo stališča goriške pokrajinske predsednice, ki je v pismu predsedniku vlade nametala toliko laži in zavzela taka stališča do Slovencev, da jih lahko primerjamo samo z najbolj mračnim obdobjem fašistične diktature. Ob tem nas lahko tolaži dejstvo, da so na taka stališča ostro reagirali številni posamezniki italijanske narodnosti in tudi organizacije.

Nerazumljivo in neopravičljivo je tudi zadržanje šolnika na slovenskih šolah, ki je sprejel izvolitev v deželno komisijo za slovenske šole in to na predlog fašistične stranke v goriškem pokrajinskem svetu. Goriška Pokrajina se je tudi zelo klavrno izkazala pri razdeljevanju podpor kulturnim in športnim društvom, saj je skoraj v celoti prezrla prošnje slovenskih društev in organizacij.

S sejo, ki je bila na goriški občini v četrtek, 24. marca, je praktično končala svoje delo konzulta za slovenska vprašanja. V tem občinskem organu je našo Zvezo zastopalo pet od skupnih trinajstih članov. Na predlog naše Zveze so bili izvoljeni: prof. Albin Sirk (predsednik konzulte), dr. Andrej Bratuž, prof. Lučana Budal, prof. Iva Korsič in dr. Damjan Paulin. Konzulta se je pretežno ukvarjala s šolsko problematiko, saj je na tem področju v goriški občini še veliko odprtih vprašanj, od nedokončanega slovenskega šolskega centra do samostojnosti slovenske sekcije ITI. Aktivnosti predsednika prof. Sirk se je treba zahvaliti, da so bili povzeti vsi koraki, ki spadajo v pristojnost konzulte.

V tem širšem, ne preveč obetavnem okviru, smo kljub vsemu skušali opraviti svojo dolžnost kot odgovorni za ljubiteljsko kulturno delovanje na Goriškem. Nikdar nam ni zmanjkalo poguma, vedno smo imeli jasno pred očmi, da je vloga našega kulturnega poslanstva nenadomestljiva in da smo brez kulture obsojeni na narodnostno smrt.

V zadnjih letih postaja kulturno delovanje vedno bolj zahtevno in zapleteno tudi iz birokratskega in fiskalnega vidika. Za vsako prireditev je treba predstaviti številne prošnje na razne urade, od občine do SIAE. To je seveda treba opraviti med delovnim urnikom, kar postaja vedno bolj problematično za društvo in Zvezo, ki nimata lastnih uradnikov. Tudi fiskalna zakonodaja predvideva za kulturna društva posebno proceduro, ki jo je treba ob določenih terminih izpeljati. Vse to in še druge številne obveznosti narekuje odbor Zveze, da poišče primerno rešitev. Naše organizacije potrebujejo servisno službo, ki bi znala svetovati in tudi konkretno reševati ta

vprašanja. Tudi procedura za deželne prispevke je precej zahtevna in nekateri organizacije so se raje odpovedale prispevku, kot da bi se lotile zakonških predpisov glede dokumentacije, ki je potrebna za prejem prispevkov. Zveza nujno potrebuje osebo, ki bi opravljala uradniška dela in vse, kar naša društva potrebujejo. Ker so na celotnem objektu Katoliškega doma obnovitvena dela v teku in ker trenutno ni prostorov za sedež Zveze, bo treba s tem načrtom počakati še leto dni, ko bo tudi Zveza imela svoje prostore.

Pri tem bi rad jasno povedal, da nameščena oseba ne bo opravljala vloge kulturnega animatorja in kulturne politike, za katero so odgovorni društveni organi, ki edini lahko na najprimernejši način tolmačijo kulturne potrebe in zahteve okolja, kjer delujejo in živijo.

Naša Zveza je članica Sveta slovenskih organizacij. Pred kratkim so bili sprejeti popravki statuta te krovne organizacije ravno na predlog in zahtevo Zveze. Ti dajejo določene pristojnosti širšemu organu, v katerem so zastopane vse včlanjene organizacije SSO in tudi vse članice Zveze. Te možnosti se naša društva ne poslužujejo v zadostni meri, kar povzroča, da monopolizirajo diskusijo v deželnem Svetu SSO starejši člani, predvsem tržaški, ki so v penziji in imajo več časa na razpolago. Tako prihajajo stalno v ospredje predlogi, ki verjetno v širši in globalni viziji ne spadajo v sam vrh prednostne lestvice posegov in pobud SSO.

Zveza mora imeti svojo avtonomijo, da v zveznih organih poglobljeno analizira predloge in potrebe članic in da tudi primerno odloča o razpoložljivih sredstvih namenjenih kulturnim dejavnostim. Drugačna stališča bi pomenila konec naše Zveze in tudi konec drugih zvez ali združenj. Iz tega, kot sem skušal prikazati, je dovolj očitno, da je Zveza vedno bolj potrebna in da edina lahko nudi možnosti, da se naše kulturno poslanstvo utrdi v

Tajniško poročilo

Za nami je še ena sezona in že je tu čas obračuna našega dela na prosvetnem področju. Vseh 11 članic Zveze slovenske katoliške prosvete je bilo v zadnjem letu aktivnih v svojem kulturnem delovanju. Od zadnjega občnega zbora ima Zveza novo članico, to je KD Sabotin iz Štmarja. V mesecu februarju smo zabeležili nadvse hvalevredno obnovo goriškega društva Mirko Filej. Mlademu odboru želimo, da bi poleg dramske dejavnosti še razširil delovanje tudi na druga kulturna področja. Meseca januarja je zaprosilo za vstop v Zvezo na novo ustanovljeno društvo Kremenjak iz Jamelj.

Od zadnjega občnega zbora se je odbor sestal na devetih rednih mesečnih sejah, na katerih smo programirali delovanje in pregledali opravljene pobude.

V redno delovanje Zveze spada vsakoletna revija pevskih zborov Ce-

Predsedniška miza. Od leve blagajnik Božidar Tabaj, predsednik Damjan Paulin, tajnica Valentina Humar in zapisničarka Anka Černic.

celotnem goriškem prostoru in da še okrepi oblike in vsebine sodelovanja s kulturnimi organizacijami v naši deželi, na Koroškem, v Sloveniji in drugje po svetu.

Prvenstvena naloga naših društev in tudi Zveze je gojiti kulturno izročilo na raznih področjih in izboljšati kakovost kulturne ponudbe. Z zadovoljstvom in ponosom beležimo vidne kakovostne napredke predvsem na glasbeno - zborovskem in dramskem področju. Tečaj za zborovodje, ki ga je pred kratkim priredila naša Zveza, je jasno pokazal, da je precej zanimanja med mladimi za izpopolnjevanje, kar je najbolj konkreten pokazatelj, da smo na pravi poti in da nam je zagotovljen strokovni pristop mladih sil.

Letos se spominjamo 150-letnice rojstva Simona Gregorčiča. Zveza bo skušala dostojno počastiti tega našega velikana. Z združenimi močmi namerava izvesti njegovo delo Oljki.

Ob zaključku bi se rad zahvalil vsem društvom, odbornikom in tudi zunanjim sodelavcem za nasvete in pomoč pri uspešnem delu, ki smo ga skupaj opravili v korist naše slovenske skupnosti.

Ker sem že dovolj let predsedoval Zvezi, svetujem in predlagam, da bi na tem občnem zboru izvolili novega, po možnosti mlajšega predsednika.

cilijanka, ki je potekala v tej dvorani v soboto in nedeljo, 20. in 21. novembra 1993, in je bila 35. po vrsti. Posvečena je bila goriški skladateljici Bredi Šček ob 100-letnici rojstva. Nastopilo je 21 zborov iz Goriške, Tržaške, Koroške in dva iz matične domovine. Italijansko združenje USCI je zastopal mešani zbor Aris iz Tržiča. Novost na letošnji Cecilijanki je bila posvetovalna komisija, ki so jo sestavljali Franc Valentinčič, Ivo Jelerčič in Zorko Harej. Slednja je nastopajočim zborom dala napotke za uspešno bodoče delovanje.

Od rednih kulturnih večerov v galeriji Katoliške knjigarne je naša Zve-

Obsežno, razvejano, bogato in kakovostno kulturno delo včlanjenih

→ za pripravila predstavitev knjige *Sneg na zlati veji* Igorja Škamperleta, ki je bila 28. maja. O avtorju in njegovem delu je spregovoril dr. Dušan Jelinčič. Organizirali smo tudi tri razstave, in sicer:

- 11. junija smo otvorili razstavo goriških fotoamaterjev v sodelovanju s slovenskim fotoklubom Skupino 75; - od 19. do 30. novembra je razstavljal Andrej Kosič ob življenjskem jubileju;

- od 4. februarja pa Hijacint Jussa. V zadnjih letih je naša Zveza soorganizator revije *Primorska poje*. 4. aprila lani smo priredili koncert, na katerem je nastopilo 6 zborov; prav tako smo organizirali letos enega od jubilejnih koncertov ob 25-letnici, in sicer v nedeljo, 20. marca. Oba koncerta sta bila v Katoliškem domu.

31. oktobra se je ob 50-letnici zaprtja taborišča Zveza poklonila žrtvam v Gonarsu. Pel je mešani zbor Štandrež, slavnostni govornik pa je bil dr. Andrej Bratuž.

V nedeljo, 6. februarja, smo v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev sooblikovali osrednjo Prešernovo proslavo, ki je bila v Katoliškem domu pod naslovom *Ljubim jih, te preproste besede*. Našo Zvezo je zastopal mešani zbor Podgora, pri recitalu pa so sodelovali člani Odra '90.

V redne oblike sodelovanja s Slovensko prosveto iz Trsta spada tudi razpis natečaja *Mladi oder*. Nagrajevanje je bilo v Trstu v ponedeljek, 14. februarja.

Že več let smo pogrešali izpopolnjevalne tečaje na pevskem področju. Zveza je v zadnji sezoni skušala uresničiti to zamisel in ji je to tudi uspelo. Podprla je udeležbo nekaterih zborovodij na vsakoletnih seminarjih Zveze kulturnih organizacij Slovenije v Mariboru meseca decembra, v začetku meseca februarja pa je izvedla tečaj za zborovodje otroških zborov tudi v Gorici. Bil je v župnijski dvorani v Štandrežu v tednu od 29. januarja do 5. februarja. Seminar je obsegal naslednja predavanja:

- prof. Franka Žgavec je dala splošne napotke glede izbire repertoarja in je spregovorila o vokalni tehniki; - prof. Hilarij Lavrenčič je nedeljsko dopoldne posvetil analizi in postopku učenja skladb, ki so jih mladi dirigenti predlagali za bodoče delo z zbori;

- prof. Stojan Kuret je vodil dva večera glasbeno delavnico ob asistenci pianistk prof. Michele De Castro in Valentine Pavio. Udeleženci so peli, oblikovali pesmi in izmenično dirigirali;

- prof. Stojan Kuret je v soboto popoldne delal še z otroškima zboroma iz Števerjana in Štandreža. Na igriv način je prešel od vokalne tehnike na obdelavo znanih pesmic;

- v gosteh smo imeli tudi prof. Mirka Slosarja, ki nam je predstavil Orff-instrumentarij in njegovo uporabo.

Tečaja se je udeležilo povprečno 20 mladih zborovodij. Seminar je dal novega zagona za nadaljnje delo.

jeve kantate *Oljki za soliste, zbor in orkester*. Vodstvo je prevzel dirigent Hilarij Lavrenčič. Sodelovali bodo vsi zbori, ki delujejo v okviru Zveze. Delo bo izvedeno v drugi polovici meseca oktobra. Predvidena sta dva koncerta v Gorici in tri gostovanja.

Pri odboru Zveze je že prišlo do predloga za nastavev delovne sile, ki bi bila na razpolago vsem društvom. Dejansko je velika potreba predvsem po enotnem centru, ki bi združeval vse organizacije. Trenutno je delovanje goriških organizacij (Katoliškega tiskovnega društva, Zadruga Goriške Mohorjeve, Centra za glasbeno vzgojo Emil Komel, društva Mirko Filej, Združenja cerkvenih pevskih zborov, zbor Lojze Bratuž in Marijine družbe), razen SSO-ja in Zveze, pomaknjeno v skromne prostore na Placuto. Upamo zato na čimprejšnjo ureditev objekta v Katoliškem domu, kjer bo lahko marsikatera od teh ustanov širše zadihala.

Ob koncu naj se zahvalim vsem odbornikom in sodelavcem Zveze za pomoč pri uresničevanju skupnih pobud.

Moški Pevski zbor Mirko Filej

O uspehih in težavah moškega zbora Mirko Filej iz Gorice je govoril Robert Jug.

Poročilo naj začnem z nastopom zbora na koncertu cerkvenih pesmi v štadreški cerkvi ob zaključku lanske sezone junija meseca. Tudi v letošnji sezoni je moški pevski zbor Mirko Filej sodeloval na nekaterih koncertih in prireditvah. Nastope smo začeli novembra lani z običajnim sodelovanjem na Cecilijanki v Katoliškem domu. Nastopili smo v goriški stolnici v okviru tradicionalnih božičnih koncertov v Gorici, v novem letu pa 16. marca v goriški stolnici, kjer smo na vabilo tamkajšnje župnije sodelovali na koncertu cerkvenih pesmi ob prazniku goriških patronov Hilarija in Tacijana.

Pevski zbor čakata v letošnji sezoni še dva koncerta, in sicer nastop na reviji *Primorska poje* 16. aprila v Sežani ter na 25. Taboru slovenskih pevskih zborov v Stični junija meseca. Zbor se je letos obogatil z nekaterimi novimi pevci. Zahvala gre vsem tistim, ki so z letošnjo sezono začeli sodelovati z našim zborom in seveda dirigentu ter starejšim pevcem za njihovo že znano požrtvovalnost. Zahvala pa naj gre že vnaprej vsem morebitnim novim pevcem, ki bi bili pri nas vedno dobrodošli!

Franka Padovan poroča o delovanju društva F.B. Sedej iz Števerjana.

Občnemu zboru je predsedoval Marko Brajnik.

Slovensko katoliško prosvetno društvo F.B. Sedej

Naj takoj na začetku omenim mešani pevski zbor. V nedeljo, 16. maja, se je zbor podal na izlet v Ptuj; tam smo si ogledali Ptujsko goro, znano božjepotno središče, kjer smo z ubranim petjem majniških pesmi sodelovali pri glavni sveti maši. Z nami je bil seveda tudi dirigent Tomaž Tozon. Glavno novost v letošnji sezoni predstavlja nedvomno novi dirigent, ki je zamenjal Tomaža Tozona. To je prof. Kralj iz Trsta, pianist, zborovodja in ravnatelj Glasbene matice. Do zamenjave je prišlo zaradi več razlogov. Krstni nastop je bil na dan Vseh svetih, na komemoraciji pred spomenikom na trgu Svobode. Glavna preizkušnja pa je bila tradicionalna Cecilijanka. V celoti je bil nastop na Cecilijanki kar zadovoljiv. Drugi nastop je zbor imel v soboto, 27. 11., v Sedejevem domu, ob obisku sekcije SKD iz Medvoda pri Ljubljani. Zbor je nastopil tudi ob Božiču, ko je radio Trst A predvajal neposreden prenos polnočnice.

Pridno deluje tudi otroški zbor, ki vadi pod taktirko mlade Valentine Humar in gospoda župnika Antona Lazarja. Sodeloval je na obredu prvega svetega obhajila, ki je bil v števerjanski cerkvi 13. junija. V zadnjih letih sodeluje zborček pri nastopih glasbene šole. Pel je na zaključnem nastopu ob koncu šolskega leta in 23. decembra na božičnici glasbene šole. Redno sodeluje tudi na Mali Cecilijanki. Mešani zbor je februarja aktivno sodeloval pri tečaju za zborovodje, ki je bil v Štandrežu. Bil je prisoten pri realizaciji osrednje proslave ob 40-letnici glasbenega delovanja v Gorici, 13. marca. V januarju je minilo 25 let, odkar je izšla prva številka našega lista - Števerjanskega vestnika. Tega jubileja smo se na poseben način spomnili s proslavo, in sicer 13. januarja. Ob tej obletnici smo izdali tudi tiskano jubilejno številko. 25 let nepretganega izhajanja ni nekaj običajnega, še posebno, če pomislimo, da je to sad požrtvovalnih in neutrudnih števerjancev, ki jim je pri srcu, da opišejo v vaškem glasilu vse delovanje v vasi, ne da bi si to šteli v čast in iskali zase zaslug. Kar je zapisano v Vestniku, to ostane in marsikaj lahko že imamo za del naše zgodovine. V okviru našega društva uspešno deluje tudi glasbena šola. Obiskuje jo 10 gojencev, ki pridno vadijo klavir, kitaro, zraven pa še spoznavajo osnove glasbene teorije. Pripravljajo samostojne in skupne nastope doma in v sodelovanju z drugimi oddelki glasbenega centra Emil Komel iz Gorice.

Najpomembnejše naše delovanje pa je prav gotovo naš Festival, ki je bil lani 23. po vrsti. Potekal je 3. in 4. julija Med borovci v Števerjanu. Lepo vreme je pripomoglo, da je Festival tokrat potekal brezhibno z izrednim odzivom publike. Udeležilo se ga je 27 ansamblov in to ne samo novih, ki jim to srečanje nekako pomeni odskočno desko, pač pa tudi imena, ki v domači glasbi veliko pomenijo. Konec januarja je izšel razpis 24. Festivala, ki bo letos 2. in 3. julija.

Tudi mladinski krožek je v tej sezoni zavihal rokave. Organiziral je plešni tečaj, ki je trajal 40 ur. V poletnem času je krožek priredil razna poletna letovanja: bila so v Ukvah, v Beljaku, na Sv. Višarjah na srečanju treh narodov. Od 13. do 16. avgusta so se člani podali na Bled in v Bohinj na kratke počitnice. V nedeljo, 31. oktobra, so šli na Koroško, kjer so občudovali korenine naše slovenske kulture. Poskrbeli so tudi za Silvestrov večer, narkar so šli na zimovanje v Kranjsko goro. 6. februarja pa je krožek organiziral izlet na sneg v Garlitz.

Tudi samemu odboru društva ni zmanjkalo dela. Organiziral je veliko kulturnih večerov. Na zahvalno nedeljo popoldne je v Sedejevem domu bila kulturna prireditev. Najprej je bilo nagrajevanje v zvezi s Športnim tednom, sledila je spevoigra *Svoje glavček* v izvedbi dramske skupine *Oder 90*, nato tombola in martinovanje za vse prisotne. Letos smo 6. januarja priredili tradicionalno božičnico v Sedejevem domu. Nastopila sta otroška dramska skupina z igrice Božični večer in dekliški zbor Alenka. Sledila je tombola.

Otroci so se pripravili na Miklavžev prihod z igrice Martinek in Alenčica pišeta pismo, ki sta jo zrežirali Franka Padovan in Kristina Corsi. S to igrico so gostovali tudi na Plešivem. Skupinica je zanjo prejela v Trstu priznanje *Mladi oder*.

V soboto, 21. avgusta, smo imeli v gosteh dekliški zbor in komorni zbor *Virtuosi iz Dubna pri Moskvi*. Kljub poletnemu času je občinstvo napolnilo števerjansko cerkev do zadnjega kotička. Koncert je organiziral Center Emil Komel v sodelovanju z našim društvom in župnijo.

Podpredsednik vlade in minister za zunanje zadeve Republike Slovenije Lojze Peterle je občnemu zboru poslal pozdrave

Spoštovani člani Zveze slovenske katoliške prosvete.

Prav lepo se zahvaljujem za Vaše vabilo na redni letni občni zbor.

Žal se ga zaradi obveznosti ne morem udeležiti.

Izkoriščam pa to priložnost, da pozdravim Vaš zbor in vse članke, ki na različnih področjih doprinašate k ustvarjalnemu razpoloženju med Slovenci v Italiji. Katoliška prosveta je številna leta ob skromnih sredstvih in ob nenaklonjenosti matične domovine bila vzgledna opora Slovincem v zamejstvu. Želim si, da bi tako bilo tudi v novih, demokratičnih razmerah. K temu dostojanstvu slovenske narodne skupnosti si bo prizadevala tudi Slovenija in posebej Zunanje ministrstvo, ki mu je zaupana ta skrb.

Želim Vam veliko uspeha pri Vašem delu.

S Krščansko kulturno zvezo iz Celovca vzpostavljamo stalne stike in utrjujemo medsebojne vezi.

Meseca junija smo organizirali v štandreški cerkvi koncert *Reke mojega življenja* — večernice v čast škofu spoznavalcu Antonu Martinu Slomšku, v izvedbi koroških mešanih zborov SPD Srce in Jakob Petelin Gallus, s solisti in orkestrom. Dirigiral je Jože Ropitz.

Med običajne vsakoletne izmenjave s koroškimi Slovenci spadajo tudi *Primorski oz. Koroški dnevi*.

V letošnji sezoni so se vrstili *Primorski dnevi na Koroškem* od 9. do 17. oktobra. Našo Zvezo je zastopala štandreška dramska skupina z *Goldonijev komedijo Sluga dveh gospodov*. Društvo Glasbena šola na Koroškem je v tem sklopu gostilo goriške gojence SCGV Emil Komel v Modestovem domu v Celovcu.

Porodila se je celo zamisel, da bi podobna predavanja redno organizirali pred začetkom sezone.

V tem okviru bi bilo prav razmisлити o izobraževanju kadrov tudi na dramskem področju, saj je ta vrst primarnega značaja pri nekaterih društvih.

Konec februarja smo razpisali natečaj za izvirno skladbo na besedilo Franceta Balantiča ob 50-letnici njegove smrti. Natečaj predvideva tri kategorije: zborovsko skladbo, samospjev s spremljavo in vokalno-instrumentalno delo. Prejeli smo že prve skladbe, potek roka pa je 31. julij.

Na letošnji Koroški poje je našo Zvezo zastopal dekliški zbor *Alenka iz Števerjana*.

Za 150-letnico rojstva Simona Gregorčiča se je odbor Zveze odločil za proslavo s postavitvijo *Sattner-*

društev, pevskih zborov in Ljudskega radia v obdobju enega leta

Ljudski radio

Slovenski odsek Ljudskega radia je vse leto redno deloval. V dobi, ki je pretekla od zadnjega občnega zboru Zveze do danes, smo imeli na razpolago 15 sodelavcev v režiji in kar 25 takih, ki so pomagali pri telefonu, pri stranskem mikrofoni in v diskoteki. Poleg teh imamo še nekaj sodelujočih skupin, ki oddaje že prej snemajo na trak ali jih posredujejo ob pomoči našega tehnika-režiserja. Med temi velja omeniti predvsem Klub izobražencev iz Nove Gorice, Oder 90, skavte in Kinoatelje. Zelo smo zadovoljni za novo sodelovanje s skupino Kinoateljeja, obenem nam je žal, da smo morali v jeseni prekiniti s tednikom Ljudskega radia.

Vse leto so bile slovenske oddaje na sporedu vsak večer od 19.30 do 22. ure. Že tradicionalne tedenske govornje oddaje so prišle v enem letu na vrsto približno 35-krat. V treh poletnih mesecih jih prekinemo. Glavne kulturne oddaje so bile: Mikrofoni je splošal za vas z magnetofonskimi zapisi naših prireditelj, Petkova srečanja, za katera skrbi Klub izobražencev iz Nove Gorice, Radijski prizor z Odrom 90, Samotni pastir s pisano tematiko in zadnja pridobitev Filmske beležke, ki jih pripravljajo člani Kinoateljeja. V letošnji sezoni smo začeli tudi zunanje sodelovanje z radijsko postajo Šmarje pri Jelšah. To je slovenska postaja iz okolice Celja, ki nam enkrat tedensko posreduje oddajo Klic dobrote, povezano z ustanovo Karitas in njenimi dobroteljnimi iniciativami.

Krajše govornje oddaje so še »Skavtski kotiček«, za katerega skrbijo goriški skavti, in sobotni večer-napitek z naslovom Nekaj minut za duha. Stalne glasbene oddaje so se vrstile pod naslovi: Glasba country in western, Glasba ne pozna meja, Glasbene novosti na LR, Halo halo, Hard and Easy, Iz slovenske zborovske košare, Narodno zabavna glasba CFB. Ob četrtekih ima vedno svoj prostor oddaja V živo je lepše z ugankami, nagradnimi igrami in pogovori. Poleg vseh oddaj, ki sem jih naštel, ostane še čas za voščila, pozdrave in glasbo, ki jo poslušalci naročajo po pošti in telefonu. Kratke želje na UKV so letos prejele 120 pisem in 4790 telefonskih klicev. Naša diskoteka vsebuje že več kot 20 tisoč skladb in pesmi, ki so bile do zdaj zabeležene v kartoteki, a jih bomo polagoma vpisali v računalnik, ki nam ga je Svet slovenskih organizacij s posredovanjem Zveze dal v uporabo za nedoločen čas. Obema organizacijama se ponovno zahvaljujemo za razumevanje naših potreb.

Denarno pomoč, ki nam jo je Zveza nakazala v letu 1993, smo že izkoristili v celoti v preteklem letu. Naša bilanca gre zopet hitro pod ničlo, ker so kasete in plošče podražale.

Pri delu smo se držali temeljnih smernic, ki so zapisane v združnem pravilniku. Prisiljeni smo bili nekatere sodelavce odsloviti, ker so prišli s temi smernicami navzkriž. Radijska zadruga je v tem letu obnovila odbor in privabila k sodelovanju no-

Delovanje prosvetnega društva Štandrež

Mešani pevski zbor Štandrež je 3. aprila 1993 pod vodstvom Tiziane Zavadlav nastopil v Podnanosu na reviji Primorska poje. 23. maja je bil v župnijski cerkvi v Štandrežu koncert cerkvenih pesmi v organizaciji ZCPZ iz Gorice, katerega se je seveda udeležil tudi naš mešani pevski zbor. 20. junija pa je prvič nastopil na 24. Taboru slovenskih zborov v Stični. Po poletnem premoru je zbor 31. oktobra v Gonarsu sodeloval pri sv. maši ter zapel nekaj žalostink ob tamkajšnjem spomeniku. 21. novembra je nastopil na vsakoletni Cecilijanki v Katoliškem domu, 26. novembra pa na italijanski Cecilijanki v cerkvi sv. Ignacija. 19. februarja letos je mešani pevski zbor Štandrež, na pobudo društva O. Župančič, nastopil na Prešernovi proslavi v domu A. Budal v Štandrežu.

13. novembra je PD Štandrež izdalo publikacijo Iz kmečkih korenin sem pognal - Pričevanja o preteklosti Štandreža. Predstavitelj slednje je podala prof. Lučana Budal iz Štandreža, ki je knjigo tudi uredila. Vsebina publikacije je raznolika, saj nam priča o širšem družbenem življenju v Štandrežu v letih '50 in '60. Pri predstavitvi knjige je sodeloval tudi naš mešani pevski zbor. V spodnjih prostorih župnijskega doma je še sledilo odprtje razstave starega štandreškega kmečkega orodja. Mladinski pevski zbor je pod vodstvom Kristine Marušič z mimiko zapel pesem, ki je opevala kmečko delo. Večer se je zaključil s pristno kmečko zakusko, saj so gostje lahko okusili celo dobre štandreške »vrzote« in domač pršut, »gubanco« ter sladek kruh.

19. decembra je štandreška vaška skupnost že tretjič organizirala Dan miru. Ob tej priliki vsako leto pripravimo tudi nabiralno akcijo za begunce vojnih grozot. Na prireditvi je sodelovala osnovna šola Fran Erjavec, skupna mešana pevka zboru Štandrež in O. Župančič ter rajonska konzulta, ki je podprla celotno izvedbo praznika. Pred prireditvijo pa so otroci osnovne šole obiskali petnajst starejših vaščanov, jim voščili ter jih obdarovali z božičnim cvetjem.

16. januarja letos so v Štandrežu otvorili okence Kmečko-delavske hranilnice in posojilnice iz Sovodenj. Na slovesnosti je sodeloval tudi naš mešani pevski zbor.

Mladinski pevski zbor Štandrež je imel še kar pester program. 25. aprila lani je nastopil pod vodstvom Elvire Chiabai na Prazniku frtalje v Rupih, 6. junija na tradicionalnem vaškem Prazniku špargljev in 10. junija v župnijski dvorani na zaključnem nastopu gojencev glasbene šole E. Komel. 1. novembra je obnovljen mladinski zbor zapel nekaj žalostink pred ploščo vojnih žrtev in to prvič pod vodstvom Kristine Marušič. Na zahvalno nedeljo je zapel vaščanom pred cerkvijo par zahvalnih pesmi. 5. decembra so

Niko Klanjšček je prebral poročilo o Ljudskem radiu.

ve ljudi, ki nameravajo postajo še okrepiti. Pred kratkim je ministrstvo z odlokom potrdilo Ljudskemu radiu dovoljenje za oddajanje na izbrani frekvenci in to ni malenkost, saj je bilo ob tej priliki v naši deželi ukinjenih 28 krajevnih radijskih postaj, od katerih 5 v sami Gorici.

Kulturno društvo Sabotin

13. junija lani smo skupaj z moškim zborom pripravili v prostorih nekdanje osnovne šole v Štavnju pomladanski piknik za vse vaščane.

17. oktobra smo v sodelovanju z rajonskim svetom za Pevmo-Štavnju pripravili 4. jesenski pohod na Sabotin. Sodelovala sta tudi g. Mario Muto in g. Valter Olmi. Ob tej priložnosti so udeleženci pohoda posadili ob Osimski cesti 10 mladih dreves, ki jih je darovala gozdarska ustanova. Ob ruševinah nek-

danje cerkvice sv. Valentina je gospod župnik Felc daroval sv. mašo, sledila pa je družabnost.

14. novembra smo v sodelovanju z gospodom župnikom Vojkom Makucem in s kmeti iz Štavnju, Pevme, Oslavja, Podgore in okolice organizirali slovesnost ob zahvalni nedelji, ki se je letos odvijala v Podgori.

28. novembra je bilo v prostorih društva martinovanje.

4. decembra smo pripravili miklavževanje. ob tej priložnosti je domača mladina uprizorila veseloigro V šoli.

23. decembra smo v sodelovanju z rajonskim svetom pripravili kulturno-družabni večer, na katerem smo predvajali diapozitive raznih kulturnih pobud našega rajona, temu pa je sledil nastop pevske skupine Akord iz Podgore in zborov iz Pevme in Štavnju.

31. decembra in 1. januarja je bilo v prostorih društva silvestrovanje.

Na pustni torek je mladina hodila v maskah po vasi, zvečer pa smo se vsi skupaj srečali in zaplesali v šoli.

Ob priložnosti praznovanja sv. Valentina je bila 18. februarja razstava slik o prvi svetovni vojni in predavanje prof. Draga Sedmaka o Gorici leta 1915. Razstava je bila na ogled do konca meseca.

19. februarja je bila razstava in nagrajevanje natečaja na temo Iz ljudskega izročila. Isti večer smo proslavili tudi dan slovenske kulture. Pripravili smo recital z naslovom Skozi življenje Simona Gregorčiča ob 150-letnici rojstva goriškega slavčka.

20. februarja je bil tradicionalni vaški praznik sv. Valentina.

člani mladinskega zbora prvič po daljšem času postavili na oder novo igrico za sv. Miklavža. V režiji Majde Zavadlav in z glasbeno pomočjo Martine Nanut so predstavili veseloigro Darila za sv. Miklavža. Sledilo je obdarovanje vseh štandreških otrok, ki jih ni bilo ravno malo. 8. decembra so deklice in fantki mladinskega zbora nastopili na reviji Mala Cecilijanka v Katoliškem domu ob klavirski spremljavi Martine Nanut. 20. marca je mladinski pevski zbor šel v goste v Trst na revijo Pesem mladih.

Pa preidimo na dramsko dejavnost. 18. aprila se je dramska skupina predstavila v Biljah z isto komedijo. 3. maja so se člani dramske skupine odpeljali na tekmovanje gledaliških skupin v Koper in se predstavili z Goldonijevo komedijo Sluga dveh gospodov. 6. junija so na vaškem Prazniku špargljev odigrali enodejanko Obravnava v priredbi in režiji Mire Štrukelj. 9. oktobra lani je dramska skupina gostovala v Globasnici v sklopu Primorskih dnevoev na Koroškem. Tamkajšnjim domačinom so se predstavili s celovečerno igro Sluga dveh gospodov. 24. oktobra so odigrali enodejanko Obravnava v Katoliškem domu za misijonsko nedeljo, 7. novembra so ponovili Goldonijevo veseloigro v Mačkoljah na Tržaškem in 12. decembra v Renčah pri Novi Gorici.

Z letom 1994 je dramska skupina stopila v 29. leto uspešnega in neprekinjenega dela na gledališkem področju. 15. januarja je predstavila domačemu občinstvu novo komedijo v treh delih, Feydeaujevo Odlikovanje. Delo je bilo prvič uprizorjeno v slovenščini, saj ga je za štandreške igralce prevedel in režiral Emil Aberšek. Strokovni sodelavec je bil Janez Starina, ki je obogatil posamezne slike v komediji. Ponovitev veseloigre je bila 16. januarja v župnijski dvorani v Štandrežu, 30. januarja v Katoliškem domu, 6. februarja v domu v ulici Risorta v Trstu, 26. februarja v Desklah, 27. februarja pri Sv. Ivanu v Trstu; 6. marca so gostovali na Kostanjevici, 20. marca so igrali na Opčinah, 25. marca v Vižovljah in 27. marca v Bazovici.

Lani je tradicionalni vaški Praznik špargljev bil 29. in 30. maja ter 5. in 6. junija. V soboto, 5. junija popoldan, je bil slikarski ex tempore za vse osnovno in srednješolske otroke. V nedeljo, 30. maja, sta bila na programu baletna skupina Pepelka ter Godba na pihala iz Nove Gorice. V nedeljo, 6. junija, je bilo tekmovanje v pritkovanju, zvečer so se zvrstili mešani pevski zbor Rupa-Peč, mladinski zbor iz Štandreža, vokalna skupina Akord iz Podgore ter dramska skupina z enodejanko Obravnava.

10. junija je bil v župnijski dvorani zaključni nastop mladinskega zbora Štandrež in gojencev glasbene šole E. Komel.

13. marca je naše društvo povabilo v goste mojstrsko igralko Miro Lampe-Vujič iz Nove Gorice. Nedeljo nam je razveselila z monologom Alda Nicolaja Veselje do življenja, v režiji Janeza Starine. Naše društvo je organiziralo tudi več družabnih večerov.

Kako so se kulturno uveljavili v Štavnju, nam je v imenu društva Sabotin povedala Irena Ferlat.

Slovensko katoliško prosvetno društvo Mirko Filej

Od zadnjega občnega zbora ZSKP je Slovensko katoliško prosvetno društvo Mirko Filej v soorganizaciji Katoliške knjigarne sodelovalo pri odprtju dveh razstav mladih umetnikov, in sicer Davida Faganela 5. decembra lani, in Hermana Kosiča 25. marca letos.

V soboto, 19. februarja 1994, je društvo Mirko Filej po treh letih premora ponovno imelo svoj občni zbor.

V okviru društva Mirko Filej še vedno uspešno deluje gledališka skupina Oder 90, ki je od lanskega občnega zbora še dvakrat ponovila Meškovo dramo Mati: 25. aprila v Nabrežini, 9. maja pa v Bazovici.

V poletnem času so člani Odra 90

O delu, ki so ga opravili v Štandrežu, je spregovorila za društvo Štandrež Kristina Marušič.

naštudirali igro Idealna tašča in z njo nastopili v Pevmi na prazniku vaške zavetnice svete Ane. Delo je zrežiral Franko Žerjal.

V zadnji sezoni je Oder 90 postavil na oder novo delo, in sicer Finžgarjevo dramo Divji lovec. Premiera je bila 26. februarja letos v Katoliškem domu. V drami je nastopilo okrog dvajset mladih, režiral pa jih je Kazimir Černic. S tem delom se je gledališka skupina v soboto, 19. februarja zvečer, odzvala povabilu Zveze kulturnih organizacij iz Nove Gorice in je v Braniku sodelovala na 10. Srečanju goriških ljubiteljskih gledaliških skupin.

Divjega lovca so ponovili 20. februarja v Rakitni pri Ljubljani, v kratkem pa bodo s to igro gostovali še v Doberdolu, Števerjanu in Štavnju.

Katja Sfiligoj poroča o enoletnem delu SKPD Mirko Filej iz Gorice.

Člani Odra 90 so sodelovali kot napovedovalci na revijah Primorska poje, ki je bila aprila lani v Katoliškem domu v Gorici, na reviji Cecilijanka prav tako v Katoliškem domu v Gorici novembra lani ter na božičnici v goriški stolnici.

Kot recitatorji so sodelovali na spominski svečanosti v Gonarsu, na predstavitvi Pahorjevega zbornika v muzeju na Goriškem gradu 25. novembra lani in na Dnevu slovenske kulture 6. februarja letos v Katoliškem domu, ki so ga organizirali Slovenska prosveta, Zveza slovenske katoliške prosvete in Zveza slovenskih društev.

Nekateri člani Odra 90 so 5. decembra lani sodelovali pri organizaciji miklavževanja v prostorih osnovne šole Josip Abram v Pevmi. Na Prešernovi proslavi v Trstu so tudi letos prejeli priznanje v okviru Mladega odra za dela Mati in Idealna tašča.

Od septembra lani so nekateri člani Odra 90 prevzeli vodstvo enega večera na Ljudskem radiu v Gorici. Vsak petek zvečer vodijo slovensko oddajo, ki je na sporedu od 19.30 do 22. ure Oddaja z naslovom Gledališke izkušnje z Odrom 90 obsega branje pravljice. Vodi jo Katja Sfiligoj. Sledita ji oddaji Iz slovenske zborovske košare, ki jo vodi Anka Černic, ter Narodno zabavna glasba C-F-B, ki jo vodi Jan Leopoli. V režiji in pri telefonu pomagata še Fabjan Sfiligoj in Matjaž Pintar.

Na veliki petek, 1. aprila, je bil na valovih Ljudskega radia na programu Pasijon, zgodba Kristusovega trpljenja, v zamisli in režiji Anke Černic.

Mešani pevski zbor Lojze Bratuž

O vlogi zbora Lojze Bratuž v mestu Gorici seznanja občni zbor Miloš Čotar.

Od zadnjega občnega zbora Zveze je zbor redno deloval in se udeležil raznih nastopov kljub razredčenju pevskih vrst, ki nam je včasih povz-

ročalo skrbi in je v zadnjih letih marsikateri zbor privedlo v hudo krizo.

Zbor je meseca maja sodeloval na koncertu cerkvenih pesmi v Štandrežu, junija smo s pomladanskim izletom združili zborovsko sodelovanje pri maši v starodavni župni cerkvi v Škofji Loki. Po poletnem premoru je zbor nastopil novembra na Cecilijanki in se pripravil potem na božični koncert v Ronkah, kamor ga je sredi januarja povabilo društvo Jadro. Takoj zatem smo začeli vaditi za nastop na reviji Primorska poje. Nastopili bomo v Tolminu 15. aprila.

Pri izbiri skladb smo se prilagajali številu razpoložljivih glasov in zmožnostim posameznih zasedb. Vedno pa smo vztrajno nadaljevali z delom. V letošnji sezoni je k zboru pristopilo zopet nekaj novih pevcev, ki dajejo jamstvo za nadaljevanje in omogočajo nove načrte. Istočasno so nekateri pevci iz različnih osebnih razlogov zbor zapustili. Vsekakor smo opazili, da so v zadnjih letih odpadli predvsem pevci iz okoliških vasi. To se je zgodilo predvsem zato, ker so nekateri okoliški zbori začeli dosegati višjo raven in s tem nudili pevcem več umetniškega zadoščenja ter jih prepričali, da se v celoti posvetijo domačemu zboru. Zbor, ki deluje v mestu, je tako ostal brez zaledja in je morda tako tudi prav. To nas sili, da iščemo člane in nove moči predvsem v mestu samem, kar pa je v nekem smislu težje kot na vasi, ker je mestna skupnost veliko bolj razkropljena, manj povezana in manj solidarna. Pripadniki narodne skupnosti v mestu se večkrat med seboj niti ne poznajo, njihova zanimanja so skrajno različna in zgodi se, da jih v svoj krog pritegnejo tudi italijanske skupine in društva. V zboru se posebno občuti pomanjkanje tiste mladine, ki je že dokončala šolanje in se zaposlila.

Za vsa slovenska kulturna društva, ki delujejo v mestu, je zato izziv še toliko večji: povezati namreč ljudi, ki so razkropljeni med večinskimi narodom in jim s kulturnim delom dati zavest avtonomne skupnosti in narodne solidarnosti.

Prosvetno društvo Podgora

V okviru PD Podgora delujejo: mešani pevski zbor Podgora, pevska moška skupina Akord, otroški pevski zbor in dramska skupina. Poleg mešanega pevskega zbora Podgora imamo tudi mešani cerkveni zbor, ki poje vsako nedeljo pri božji službi. Mešani pevski zbor Podgora pa sodeluje na vseh cerkvenih praznikih, procesijah in 1. novembra na pokopališču.

Letošnje osrednje prireditve so bile: predstavitev kasete Skrivnostno pismo, skupni koncert z zborom J. Gallus iz Kranja, s katerim je zbor naštudiral Gallusovo mašo Missa canonica. Koncert sta zbor izvajala v Kranju in v Trzinu. Božičnico smo letos pripravili v sodelovanju z zborom iz Mariana in smo jo v Marianu tudi ponovili. Dan slovenske kulture, ki smo ga posvetili S. Gregorčiču in S. Kosovelu, je obsegal recital, nastop obeh zborov, nastop otrok z recitacijo in petjem. Prireditve smo ponovili tudi na Plešivem in del te tudi v Pevmi. Mešani pevski zbor Podgora je imel od 1. aprila 1993 do 20. marca 1994 27 nastopov, skupina Akord pa 19 nastopov. Obe skupini

Kristina Kovic bere poročilo o kulturnem društvu Podgora.

vodi dr. Mirko Špacapan.

MePZ Podgora in Akord sta med drugim nastopila: na svečanostih ob 25. aprilu in 1. novembru ob spomeniku, na srečanju z gospodom nadškofom v Podgori, na reviji nabožne glasbe v Štandrežu, na predstavitvi kasete Skrivnostno pismo, na prazniku kostanja v Podgori, v Trevisu na sedežu Združenja prijateljev iz Trevisa in Furlanije, na božičnici v goriški stolnici, na Cecilijanki, na reviji Primorska poje v Izoli.

MePZ Podgora je nastopil še na reviji Cori d'autore v Gorici, pri maši na velikonočni ponedeljek v psihiatrični bolnišnici, na koncertu velikonočnih pesmi v Pevmi, na reviji cerkvenih pevskih zborov MICOM v Kopru, na prazniku sv. Cecilije v cerkvi sv. Ignacija v Gorici, pri božični maši v kapeli goriške bolnice, ob dnevu slov. kulture v Katoliškem domu v Gorici.

Akord pa je zapel še na Prazniku frtalje v Rupi, na Prazniku špargljev v Štandrežu, v Marianu na srečanju zborov, v kraju Roveredo blizu Pordenona, v Prečniku ob 20. obletnici Jadralskega društva ČUPA, na srečanju rajonskega sveta v Štmaru, na prazniku Velika noč 94, ki ga organizira društvo Briški grič.

Dramska skupina, ki jo vodi Lidija Jarc, je naštudirala recital ob dnevu slovenske kulture. Recitatorji so podali Kosovelove in Gregorčičeve poezije.

Otroški zbor, ki ga vodita Sabina Anton in Kristina Kovic, je nastopil na svečanostih ob 25. aprilu in 1. novembru pri spomeniku v Podgori, na tradicionalnem miklavževanju; otroci so za priložnost pripravili tudi krajši igrice in balet. Otroci so peli še na Mali Cecilijanki, v kapeli goriške bolnice pri božični maši, na prazniku otrok 6. januarja v domači cerkvi, na prireditvah ob dnevu slovenske kulture v Podgori in na Plešivem.

V gosteh smo imeli tudi dr. Štefana Bukovca in člana Slovenskega okteta Tomaža Tozona. Imeli smo nekaj kulturno - družabnih večerov, kjer smo si ogledali posnetke nastopov in gostovanj zborov.

Prosvetno društvo Rupa-Peč

Društvo Rupa-Peč se je v preteklem letu uspešno izkazalo na pevskem in še posebno na kulturnem področju.

Vsako leto predstavlja Praznik frtalje velik del našega kulturnega delovanja in zabave. Lani smo ga skrbno organizirali 25. aprila in 1. ter 2. maja.

Kulturni program smo obogatili s prvim srečanjem pritrkovalcev ob priložnosti župnijskega praznika sv.

Marka v Rupi. Ob isti priliki so še nastopili: dramska skupina iz Štandreža, otroška zbor iz Števerjana in Rupe-Peči, dekliški zbor iz Devina, MePZ Oton Župančič, MPZ Fantje izpod Grmade, MPZ Lijak-Vogrsko in MPZ Akord. Slavnostni govor je imel dr. Peter Močnik.

Praznik je tudi popestrila zabava v cvrtju najboljše frtalje in ansambel Happy Day.

Mesec kasneje smo nastopili v cerkvi v Štandrežu na koncertu cerkvenih pesmi.

26. junija je zbor izvajal del koncerta ob priložnosti 450-letnice ustanovitve župnije Vogrsko v Sloveniji.

Meseca julija je društvo utrdilo kulturne stike z MePZ Stane Vogrinc iz Dobove v Sloveniji. Tu je zbor nastopil na koncertih narodne in nabožne pesmi. Priliko smo izkoristili za ogled in obisk dolenskih krajev.

Meseca avgusta je društvo priredilo zelo uspešen in prijeten izlet v Švico. Septembra pa smo organizirali romanje na Monte Iberico. Decembar sta popestrila miklavževanje in prireditve igrice Hudobin Potepin.

Jesen in zima napovedujeta začetek nove sezone, ki se za naš zbor začne že šestdeseti. Okroglo obletnico bomo proslavili 14. maja 1994 v Katoliškem domu. Za to priložnost smo začeli pridno vaditi izbor pesmi, del katerih smo že izvajali na Cecilijanki, na revijah Sovodenska poje, Primorska poje in za dan žena v Trebčah.

V božičnem času je zbor sodeloval kar na treh božičnicah, od katerih sta bili dve samostojna koncerta z MePZ iz Mirna.

Za mlade smo 6. februarja organizirali izlet na sneg v Avstrijo. Na dramskem področju smo mladi iz društva pod vodstvom Irene Ferlat prikazali Gregorčičevo proslavo. Ponorili jo bomo 10. aprila v Katoliškem domu.

Naj omenim še številne nastope mladinskega zbora Rupa-Peč, ki se je v zadnjem letu okreplil z novimi glasovi.

O stanju in delovanju društva Rupa-Peč je občni zbor seznanila Mirjam Pahor.

S.K.D. Hrast iz Doberdoba

3.4.93 je mešani pevski zbor Hrast iz Doberdoba pel na reviji Primorska poje v Podnanosu.

3.6.93 je bil v župnijski dvorani zaključni nastop glasbene šole Emil Komel.

12. in 18.4.93 je društvo Hrast organiziralo Praznik pomladi. Praznik je na velikonočni ponedeljek žal odpadel zaradi slabega vremena. Izpeljali smo le otvoritev razstave risb slikarja Vladimirja Lakoviča. V nedeljo je pri popoldanskem programu sodelovala godba na pihala iz Pro-

Maurizio Peric za društvo Hrast iz Doberdoba.

seka. Zvečer pa je prisotne zabaval ansambel Happy day.

Od 22. do 29.8.93 so potekali v Žabnicah tradicionalni študijski dnevi za zbor.

10.9.93 je zbor Hrast nastopil v Vidmu na reviji »Incontro di minoranze europee«, kjer je zastopal slovensko manjšino v Italiji.

3.10.93 je bila na vrsti revija Borgo Castello v stolni cerkvi. Odzvali smo se namreč povabilu zbora Fogar.

12.11.93 se je uradno začela proslava ob 25. obletnici društva Hrast. Ob tej priliki je zbor izvedel jubilejni koncert v župnijski cerkvi. Povabilu se je odzvala številna publika. Obnem je društvo izdalo brošuro o zadnjih letih delovanja.

21.11.93 je zbor nastopil na reviji Cecilijanka.

25.11.93 v župnijski cerkvi smo priredili koncert za orgle in trobento. V gosteh smo imeli prof. Huberta Berganta in prof. Roberta Caterinija. Večer je bil izveden v sklopu praznovanja 25-letnice društva Hrast.

26.11.93 je zbor pel v zavodu sv. Družine ob zaključku simpozija Evropa in narodne manjšine na pragu tretjega tisočletja, ki ga je priredila SSO.

4.12.93 je bilo v župnijski dvorani miklavževanje z igrico Žogica marogica. Za to izvedbo je bila skupini dodeljena nagrada Mladega odra.

8.12.93 je otroški pevski zbor nastopil na reviji Mala Cecilijanka.

17.12.93 smo zaključili niz prireditve ob 25. obletnici društva Hrast. Na programu je bila predstavitev knjige Igrarija čarovnija, igrice za mlade iz zapuščine Franke Ferletič. Knjigo je uredila in predstavila Lucana Budal. Sledilo je še predavanje filma Oj Doberdob, ki ga je zrežirala pokojna Franca Ferletič. Ganljivemu večeru je prisostvovala številna publika.

19.12.93 je zbor nastopil v Libušnjah blizu Kobarida, kjer je pel pri maši, nato pa imel še božični koncert.

23.12.93 je zbor pel na božičnici v Jamljah na povabilo domačega društva Kremenjak.

29.1.94 je bil nastop na pevski reviji v Fiumicellu.

30.1.94 je bil v župnijski cerkvi v Doberdoba božični koncert. Nastopila sta mladinska zbor iz Kobarida in Tolmina ob spremljavi orkestra.

19.3.94 je zbor nastopil na reviji Primorska poje v Postojnski jami.

27.3.94 je zbor pel v Doberdoba v župnijski dvorani na prazniku krvodajalcev. Še prej je pel pri maši za pokojne krvodajalce s solistom Aleksandrom Švabom.

Kulturno rekreativno društvo Jadro iz Ronk

Kulturno in prosvetno delo, ki ga je društvo Jadro opravilo, je bilo bogato in raznoliko. V začetku leta smo imeli tradicionalni božični koncert; lani smo gostili mešani pevski zbor iz Štandreža, letos pa zbor Lojze Bratuž. Zbore gostimo tudi ob praznovanju dneva slovenske kulture. Lani je ob tej priliki sodeloval dekliški zbor iz Devina ob glavnih gostih, ki sta bila igralka Slovenskega stalnega gledališča Mira Sardoč in režiser Sergij Verč. Letos je sodeloval moški pevski zbor Skala iz Gabrij, govoril je prof. Aldo Rupel. Vsako leto pa radi prisluhnemo petju naših otrok, ki jih pripravijo učitelji za tradicionalno miklavževanje. Na tam je lani sodelovala mladinska skupina društva Igo Gruden iz Nabrežine. Tudi letos smo v januarju izpeljali akcijo namenjeno staršem, da bi lahko predpisali otroke v slovenski vrtec oz. osnovno šolo, in prizadevali smo si, da bi dobili tudi ustrezni prevoz in seveda šoferja za tiste otroke, ki pridejo iz okoliških občin. Organizirali smo razne tečaje; lani spomladi je potekal tečaj astrologije, jeseni pa tečaj o vedeževanju. Med šolskim letom se odvija tudi tradicionalni tečaj kleknanja, ki se konča z razstavo. Istočasno je odprta tudi mala društvena knjižnica. Imeli smo tudi razne zanimive večere. Lani smo se npr. srečali z zdravnikom Rafkom Dolharjom in Borutom Spacalom. Govorilo se je o medicinsko-alpinistični odpravi Tržič-Himalaja. Prof. Katja Kalc iz Trsta nam je pokazala zanimive diapozitive o Islandiji. Prof. Boris Artač z Opčin jo govoril o liku generala Rudolfa Majsta. Letos so bili naši gostje dr. Aleksander Furlan iz Ronk, ki je predaval o značilnostih Kalifornije; arh. Jože Cej iz Gorice,

Odbornik Oskar Beccia poroča o društvu Jadro iz Ronk.

ki je predvajal diapozitive o potovanju po Keniji, prejšnji teden pa je Bernard Bressan iz Gorice prikazal diapozitive o amalfitanski obali. Omeniti moramo tudi, da smo lani organizirali tradicionalno romanje v Chiampo blizu Vicenze, letos pa bomo šli v Režijo. Letos smo bili tudi uspešno soudeležni pri organizaciji gledališke predstave Garderober v občinskem gledališču v Trziču, kar bi se lahko ponovilo vsaj enkrat letno. Predstavili in izdali smo tudi trojezično knjigo poezij pesnice L. Visintin ter šesto številko društvenega biltena Jadro. Za nas je bilo pomembno tiskanje aktov okrogle mize »Pravica do rabe slovenščine pred sodno oblastjo in javno upravo«, ki smo jo predstavili v Palace Hotelu v Gorici s pomočjo senatorja D. Bratine in odvetnika Battella ter deželnega pravobralnica dr. Driganija. Kot zaključek naj povemo, da smo v decembru v tretjem občnem zboru izvolili nov odbor z novimi mlajšimi silami in smo ob tej priliki povabili k nastopu harmonikarico gospo Ido Bitežnik z Opčin, kateri sta se pridružila domačina Milko Visintin in Janko Pahor. To naj bi bilo vse.

Podgora

V nedeljo, 10. aprila, bomo imeli v gosteh cerkveni pevski zbor iz župnije sv. Jurija iz Šentjurija pri Celju. Zbor bo pel pri sv. maši, ki bo ob 9.30. Po sv. maši bo zbor imel kratek koncert v cerkvi. Pod taktirko zborovodje Jožeta Jagerja bo zbor izvajal postne, velikonočne in druge nabožne pesmi.

24. aprila bosta zbor Podgora in skupina Akord pela na svečanosti pri spomeniku v Podgori, popoldan pa bo Akord sodeloval na Prazniku frotalje v Rupi.

30. aprila bosta MePZ Podgora in skupina Akord nastopila v kraju Pivka blizu Postojne na povabilo tamkajšnjega zbora Pivka, s katerim smo se spoznali v Izoli.

8. maja bomo gostovali na reviji cerkvenih pevskih zborov MKOM v Ljubljani, 14. in 15. maja pa na reviji v Sondriu, kjer bomo peli tudi pri maši.

20., 21., 22. in 23. maja bomo nastopali v Belgiji in na Holandskem, kjer bomo obiskali slovenske rojake.

Lidija Jarc

Vrh sv. Mihaela

Starši osnovne šole na Vrhu sv. Mihaela so dne 22. marca letos naslovili lepo in vljudno pismo vlogo na občinsko upravo v Sovodnje.

Obenem so seznanili z vsebino vloge tudi občinske svetovalce.

Za kaj gre?

Starši prosijo občinsko upravo za nekatera nujna dela pri šolskem posloplju ter v njegovi neposredni bližini. Pri tem navajajo dela, ki so za šolo zares potrebna.

Ta so: 1. ureditev šolskega igrišča; 2. odstraniti je treba skale, ki ovirajo vhod na šolsko igrišče; zaradi dejanske nevarnosti je treba napraviti primeren pločnik; 3. uredi naj se križišče na nevarnem ovinku, ki je tik ob šolskem dvorišču. Zariše naj se tudi prehod za pešce; 4. na šolskem dvorišču je nujno popravilo dotrajane cementne obloge in stopnic, ki so zlasti ob slabem vremenu ter v zimskem času huda preteča nevarnost za otroke in tudi za odrasle; 5. pri šolskem posloplju naj se vendarle postavi telefon, ker je za naše čase nepojmljivo, da je učna oseba prisiljena v nujnem primeru šolskega življenja poiskati telefon izven šolskega posloplja in seveda pri tem pustiti učence same v razredu. V javno ustanovo, v tem primeru v našo šolo, nedvoumno in samo po sebi umevno spada tudi telefon.

Vlogo so podpisali predstavnik staršev in sami starši učencev.

Remo Devetak

Angeli Abuja v spomin

Na svečnico smo v Gorici pokopali Angelo Abuja. Ob njeni smrti se pokojnice nismo posebej spomnili, danes želimo to zamudo popraviti. V ta namen smo povzeli misli iz članka, ki ga je o pokojnici napisala Lučka Kralj, ki ji je pokojnica bila birmanska botra. Članek je izšel v Svobodni Sloveniji v Buenos Airesu.

Angela Abuja je bila važna osebnost v naši primorski in posebej goriški zgodovini. Izhajala je iz znane goriške družine, ki je med obema vojnama imela veliko trgovino z vinom na debelo. Sama se v javnosti ni pojavljala, je pa spadala v skupino dr. Janka Kralja in z njim pod fašizmom tiho in skrito sodelovala. Njena mati Marica Sardoč se je rodila v Slivnem na Krasu, v družini z

zelo številnimi otroki (12). Med njenimi brati so bili dr. Dorče Sardoč, član tajne organizacije Tigr; Lojze Sardoč, ki je pozneje šel med kartuzijance v Toskano. Sestra Justina je poročila lekarnarja Žabkarja in je bila mati nadškofa Jožefa Žabkarja.

Pri Abujevih so se zbirali Slovenci različnega mišljenja skoro vsak večer v dobi Mussolinijeve diktature. V trgovini očeta Antona je bila Angela zaposlena kot uradnica. »Polna življenja, a tiha, previdna, sposobna za vse politične skrivnosti, ki so ji bile zaupane. Mimo nje so hodili naši ljudje, ki so prihajali v mesto. Nihče ne bi mogel zapisati, kolikim ljudem je v težkih časih pomagala in vse to "mimogrede"«, tako piše Lučka Kralj.

Pri Abujevih so se sestajali vsi vidnejši politiki tistega časa: dr. Avgust Sfiligoj, Polde Kemperle, dr. Dekleva, Dorče in Lojze Sardoč, Janko Kralj in drugi.

Med drugim tržaškim procesom, leta 1941, je Angela dobila dovoljenje, da je v ječi obiskala strica, dr. Dorčeta Sardoča. Pred stražarjem mu je na uho šepnila: »Ščuka je vse povedal.«

Z g. Žabkarjem ji je dr. Kralj zaupal med drugim tržaškim procesom spomenico na Mussolinija, da jo je nesla v Ljubljano podpisat dr. Marku Natlačenu in škofu Gregoriju Rožmanu. V družinski hiši je Angela dala zavetišče v nevarnih časih domobranskemu častniku inž. Mirku Simiču (partizani so ga pozneje ubili) in dr. Milanu Komarju, ki je po vojni emigriral v Argentino. Ko je maja 1945. jugoslovanska armada zasedla Gorico, je bila tudi ona aretirana.

Rodila se je leta 1915. Zadnja leta je bolehal. Umrla je v bolnišnici. Naj ji bo lahka goriška zemlja, Bog pa bogat plačnik.

Spet je posegla smrt v duhovniške vrste

V Ledinah nad Idrijo je v torek, 29. marca, nenadoma umrl župnik g. Franc Štekar, naš domačin s Huma pri Kojskem. Pogreb je bil v Ledinah na Veliki petek, 1. aprila, ob 10. uri dopoldne. Čez petdeset sobratov duhovnikov s svojim škofom in velika množica vernikov in svojcev ga je pospremila na božjo njivo, kjer počiva poleg svojih umrlih faranov. Odpočij se, v Bogu, dragi France!

France Štekar se je rodil 4. junija 1934 v Osredku v zaselku Hum, v župniji Kojsko, zadnji v družini devetih otrok. Dva otroka sta umrla zelo majhna, 17-letnega Ladeta so ustrelili Nemci prav na Humu, štirje starejši (2 brata in 2 sestre) so se odselili v Kanado, le dva najmlajša, Fonze in France, sta ostala s starši na veliki kmetiji.

France je obiskoval osnovno šolo v Kojskem, gimnazijo pa v Gorici. Zaradi bolezni je prekinil šolanje; ko je ozdravel, je nadaljeval šolanje v Šempetru pri Gorici. Maturiral je leta 1956. Po maturi je vstopil v ljubljansko bogoslovje. 29. junija 1962 je bil posvečen v mašnika. Novo mašo je pel v Kojskem 8. julija istega leta. Pridigal mu je g. Jožko Benedetič, naš briški rojak. Ceremonier (koordinator) na novomašnem slavju je bil mlad bogoslovec g. Metod Pirih, sedanji koprski škof.

Prvo duhovniško službo je France začel v Soči in Trenti. Tam je ostal šest let. Leta 1968 je bil imenovan za župnika v Ledinah, kjer je deloval 26

Pokojni g. Franc Štekar

let, prav do smrti. 20 let je upravljal župnijo Gore, ki leži 850 m visoko nad morjem.

Gospod France je bil zelo izobražen mož. Veliko je bral. Znal je več jezikov. Bil je skromen, radodaren in zelo delaven. Čeprav je bil oddaljen od doma, je enkrat na teden prišel domov, da je bratu Fonzetu, ki je ostal sam na kmetiji, še kaj pomagal.

Še razmeroma mlad je zbolel na ledvicah; le te so mu počasi odpovedale in ohromele. Skoro deset let se je z rešilcem vozil trikrat na teden v Ljubljano na dializo; 24 ur tedensko je preživel v terapevtski sobi, a nikoli ni jamral, se ni pritoževal, vse trpljenje je prenašal vdan v božjo voljo. Prav do zadnjega dne je vestno opravljal svoje stanovske dolžnosti. Med spanjem ga je Bog poklical k sebi, saj je bil na to pripravljen.

Katoliški glas je g. France prebiral vsa leta. Pozorno je sledil našemu verskemu in kulturnemu življenju na Gorškem. V pogovoru mi je zaupal, da mu je bil v težkih in nemirnih dneh prav Katoliški glas edina moralna opora. Naj mu ljubi Bog poplača za vse dobro, ki ga je storil med nami.

A.G.

Mazači na delu

Po volitvah izražajo »novi« desničarji svoje zadovoljstvo nad zgodovinsko zmago z neokusnimi napisi in mazaškimi akcijami. To je kultura sil, ki jih Italija hoče na oblasti. V Gorici se takšne manifestacije ne pričakovano stopnjujejo. Na uredništvu dvojezične revije Isonzo-Soča so prejšnji teden našli en izvod pomazan s človeškimi iztrebki; še prej so z napisi pomazali zidove šolskega centra v ul. Puccini. Sedaj pa še zloglasni simboli na kapelici ob robu letališča, na pečanski strani (na sliki foto Studio Reportage). Zaskrbljujoča znamenja!

V goriški kinodvorani Vittoria se vrtil film Schindlerjev seznam (ZDA 1993) Stevensa Spielberga. Po pričevanjih je to najboljši film o genocidu v poljskih nacističnih lagerjih.

Projekciji vsak dan ob 18. uri in 21.30. V nedeljo dodatna predstava ob 14.30.

Občni zbor so pozdravili

Predsednica Združenja cerkvenih pevskih zborov iz Gorice prof. Lojzka Bratuž.

Predstavnica Zveze slovenskih kulturnih društev Marisa Pellezon.

Občnega zbora so se udeležili

Zastopnik Zveze kulturnih organizacij Slovenije Vlado Ravnikar.

Predsednik Katoliškega doma Marjan Markežič.

Predsednica Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel prof. Franka Žgavec.

Pismeni pozdrav so poslali

Predsednica Sveta slovenskih organizacij Marija Ferletič.

Predsednik Zveze cerkvenih pevskih zborov iz Trsta dr. Zorko Harej.

Izidi volitev občnega zbora

Predsednik Zveze - Damjan Paulin.

Nadzorni odbor - Marko Brajnik, Andrej Čevdek, Lucijan Pavio, Mauricijo Peric in Ivan Vogrič.

Razsodišče: Danjel Čotar, Ivo Kovic in Karlo Mučič.

Širši odbor Zveze sestavljajo po trije predstavniki vsake članice in na prvi mesečni seji izvoli ožji odbor.

MEPZ PODGORA IN MOŠKA SKUPINA AKORD, kot je že tradicija, sta se udeležila tudi letošnje revije PRIMORSKA POJE, v nedeljo, 27. marca, v Izoli.

Pevci skupine AKORD so med drugimi zapeli nežno, vedno lepo skladbo Plavi, plavi skladatelj Rada Simonitića, čigar 80-letnico rojstva obhajamo letos.

Mešani pevski zbor Podgora pa je med drugimi zapel čudovito pesem Skrivnostno pismo, ki jo je naš dirigent Mirko

Špacapan uglasbil na besedilo F. Bevka. Obe skupini sta prijetno presenetili, izvajanje vseh pesmi je bilo res brezhibno.

Revije v Izoli se je udeležilo še 5 zborov, med katerimi je bil z Goriškega še lovski pevski zbor FJK iz Doberdoba.

-ja

Kristus je vzpostavil mir med Bogom in nami. Naj ga vzpostavi tudi med narodi in državami!

31. literarna nagrada Vstajenje za leto 1993

Komisija literarne nagrade Vstajenje, ki jo sestavljajo prof. Diomira Fabjan Bajc, prof. Zorko Harej, prof. Martin Jevnikar, urednik Mladike Marij Maver in prof. Zora Tavčar, se je sestala dne 29. marca 1994 ob 17. uri v prostorih Slovenske prosvete, ul. Donizetti 3, in pregledala 25 knjig, ki so jih v preteklem letu izdali zamejski in zdovski pesniki, pisatelji in znanstveniki. Po temeljiti presoji se je soglasno odločila, da podeli literarno nagrado Vstajenje za leto 1993 leposlovnemu knjigi črtic slovenskega argentinskega pisatelja Toneta Brulca z naslovom Vardevanje angelčka, ki je izšla pri Založbi Mihelač v Ljubljani.

Pisatelj zajema motiviko svoje kratke proze iz argentinske pampe in iz indijanskih naselbin, pa tudi iz

življenja Slovencev v eksotičnem argentinskem okolju. Odlikuje ga poetični slog in slikovito prikazovanje vzdušja, polnega magije; nazorni pa so tudi njegovi prikazi likov in dogajanja v delavskih barakah in na drugih, za slovensko literaturo nenavadnih prizoriščih.

Komisija med 25 deli priznava to delo za umetniško najmočnejše v lanski zamejski in zdovski literarni beri.

Podelitev nagrade bo v ponedeljek, 11. aprila 1994, na večeru Društva slovenskih izobražencev.

Denar za nagrado je spet veliko dušno poklonila Hranilnica in posojilnica na Opčinah, za kar se ji odbor iskreno zahvaljuje.

Za literarno nagrado Vstajenje (Martin Jevnikar)

Velikonočna mladika

Ravno za Veliko noč je izšla nova številka Mladike, ki je seveda posvečena temu največjemu krščanskemu prazniku. Namesto uvodnika najdemo na začetku velikonočno misel izpod peresa openskega župnika Zvoneta Štrublja. Zatem zasledimo štiri pesmi Marjete Smrekar in novele Alekse Šušuliča Zakaj sem pobegnila od hiše, ki je prejela prvo nagrado za prozo na 2. literarnem natečaju Mladike. Rubrika Pod črto tokrat ne prinaša običajnih kratkih komentarjev, pač pa prispevek Vide Valenčič z naslovom Manjšine v glasniki Unesca. Za to število je Zora Tavčar pripravila intervju s podjetnikom Jožetom Slobodnikom iz Kanade, pa tudi druge tri prispevke: ob 80-letnici prof. Borisa Tomažiča, ob prvi podelitvi Jurčičevih nagrad in o 28. številki revije Literatura. Za rubriko Iz arhivov in predalov je Dra-

go Štoka posredoval poročilo tajništva Slovenske demokratske zveze za sejo političnega odbora z dne 29. julija 1949. Tudi v tej številki je več literarnih in likovnih ocen izpod peresa Magde in Martina Jevnikarja, prisotne pa so tudi tradicionalne Mladikine rubrike Mogoče bi vas zanimalo vedeti, da..., Antena in Čuk na Obelisku. Objavljeni sta tudi dve pesmi Vladimirja Kosa, črtica Jožeta Cukaleta Človek na stranskem tiru in prispevek Branka Marušiča o tisočletnici prve omembe Gorice v pisanih virih. Tokrat je mladinska priloga Rast izšla samo na štirih straneh, ker pripravlja uredniški odbor posebno publikacijo o dejavnostih v okviru Slovenske prosvete. Kljub temu velja omeniti v tej številki pogovor z Letizio Rondi, članico organizacije Salaam - otroci oljčne vejice, ki se ukvarja s položajem mladih Palestincev.

Škedenjska železarna rešena

Po zaslugi zavoda Banca Antoniana so škedenjsko železarno vendarle rešili. Banca Antoniana je obratu nudila posojilo 6 milijard lir, kolikor je železarna potrebovala. Konec prejšnjega tedna se je obrat znašel v težavah, saj je Tržaška hranilnica pogojevala potrebno posojilo z deželnim jamstvom.

Polemiko pa je sprožilo imenovanje novega komisarja za tržaško pristanišče. Le-ta je Giuseppe Romanó, ki je privrženec Berlusconijevega kartela, ki je zmagal na parlamentarnih volitvah. Nasledil bo dosedanega komisarja Vinci Giachija. Romanó je blizu tudi krogom, ki se vrtijo okoli Liste za Trst.

Škedenj

V krajevnem smislu je letošnja Velika noč imela svoj višek na Veliki petek, ko smo prvič opravili križev pot skupaj slovenski in italijanski verniki. Namen je bil sicer, da bi opravili križev pot po škedenjskih ulicah s svečami v rokah, a je dež preprečil naš načrt.

Pri tem križevem potu je sodelovala slovenska in italijanska mladina. Premišljevanja ob posameznih postajah smo zaključili v skupnem zadovoljstvu, ker smo bili tudi enakovredno zastopani: ena postaja je bila v italijanščini in ena v slovenščini, napoved postaj pa v obeh jezih. Italijanski verniki so lahko sledili slovenskemu besedilu na posebnih razmnoženih listih.

V četrtek, 7. t.m., sta se v Domu Jakoba Ukmarja prvič srečali za skupen pogovor slovenska in italijanska mladina, ki se zbirata v župnijski skupnosti. Eni in drugi so pripravili posebna vprašanja, ki so jih preučili na pripravljalnem sestanku. O poteku skupnega razgovora bomo poročali prihodnjič.

Jusarske pravice veljavne tudi v Sloveniji

Tržaški jusarji, ki so uživali pravice tudi na zemljiščih, ki so sedaj v Republiki Sloveniji in ki so jim te pravice bili odvzeli po l. 1945, jih bodo lahko ponovno uživali. Tako je slovenski Parlament odločil z zakonom št. 13, ki je bil sprejet 25. januarja letos in ki spada v okvir precesa denacionalizacije v Sloveniji. To je v skopih besedah povzetek rezultatov obiska, ki ga je 25. marca imel v Gropadi poslanec slovenskega Državnega zbora Tone Peršak. Srečanje je priredilo Koordinacijsko združenje kraških vasi, na njem pa je bil poleg Peršaka prisoten tudi Rudi Šimac, bivši novogoriški župan in sedanji predsednik Združenja razlaščenih skupnosti Slovenije.

P.D. MAČKOLJE

vabi na predstavo:

Igra zamenjav ali skupaj je lepše

v izvedbi

Gledališkega krožka Slovenskega kulturnega kluba

v nedeljo, 10. aprila, ob 18. uri, v Srenjski hiši v Mačkoljah.

Toplo vabljeni!

SSk o problemih teritorija in urbanistike

Deželna komisija Slovenske skupnosti za urbanistiko in okolje je na seji v Nabrežini pod vodstvom koordinatorske arh. Danila Antonija obravnavala pereča vprašanja prostorske problematike v zvezi z novimi upravami in pa novonastalimi problemi na teritoriju.

Eno leto po srečanju med komisijo in predstavniki deželne uprave, ki je pač najodgovornejši dejavnik pri ustvarjanju politike upravljanja teritorija in torej tudi zadevne zakonodaje, je analiza stanja na tem področju pokazala, da dežela in njene službe niso v ničemer spremenile svojega nekonstruktivnega odnosa do Krasa in njegovih prebivalcev. Edino izjemo predstavlja pogodba za uredništev določil deželne uprave št. 16 iz leta 1992 (zakon o Krasu). Različni dogodki in različne izjave po mnenju pristojne deželne komisije Slovenske skupnosti zgovorno pričajo o ostankih »kolonialnega odnosa« urbane kulture nad ruralno, kot tudi politike nad upravljanjem.

Novi Deželni teritorialni plan, oblikovanje osnov za zakonodajo o parkih, nerešeni urbanistični problemi Trsta in okolice, problemi okolja na Goriškem so še vedno predmet diskusije znotraj deželne uprave, ki pa je, kljub videzu, neplodna.

Tudi v tem obdobju sta prišla do izraza nerazumevanje in nespoštovanje lokalne kulture bivanja, in to v imenu izrednega varstvenega režima, ki se v pričakovanju nove zakonodaje podaljšuje iz leta v leto že v drugo desetletje.

Deželna komisija SSK za urbanistiko in okolje še naprej podpira že večkrat izraženo usmeritev, ki pri razvoju urbanistične zakonodaje terja sodelovanje z lokalnimi dejavniki, ki so sposobni tudi sami nakazati možne rešitve za lastni razvoj ob spoštovanju okolja. Gre zlasti za naslednje sklope vprašanj:

- kraško območje in razvoj kmetijstva ter kompatibilnega obrtništva;
- obalno območje in razvoj morskikh dejavnosti in turizma po človekovi meri ter ovrednotenje kulturne krajine bregov;
- mestno okolje in razvoj infrastrukture na tistih območjih, ki so za to že zasedena, a slabo izkoriščena ter slabo uredena.

Novi sedež zgoniške ambulante

Zgoniška ambulanta bo odslej poslovala v prostorih bivšega otroškega vrtca. Poprej je imela svoj sedež na županstvu, kjer še vedno uraduje socialna asistentka. V novih prostorih je zdravstvena asistentka prisotna ob torkih, četrtek in sobotah od 8. do 10. ure, občinski zdravnik pa ob četrtek od 10. do 11. ure. Na pročelju novega sedeža je prisotna dvojezična tabla, ki jo je Krajevna zdravstvena enota po začetnem odporu vendarle dala postaviti.

Potrdili parlamentarce

Na Veliko soboto so na tržaškem sodišču potrdili veljavnost izvolitve senatorjev in poslancev iz naše dežele. Furlanijo-Julijsko krajino bo v Rimu zastopalo 20 parlamentarcev (7 senatorjev in 13 poslancev). Po mnogih letih pa bo v Rimu prisoten tudi misovski tržaški poslanec Roberto Menia.

Parkirišče pod Velikim trgom?

To je želja tržaškega občinskega odbora. Z zgraditvijo podzemnega parkirišča pod Velikim trgom (ali Trgom zedinjenja Italije) bi po mnenju upraviteljev pridobili pomembno strukturo, saj je tisto področje blizu ene izmed glavnih tržaških prometnic, poleg tega pa je v tistem delu mesta prisotnih več dejavnosti, tako gospodarskih kakor tudi upravnih in političnih. Pod Velikim trgom so tudi arheološki ostanki, ki bi bili v dograditvijo podzemnega parkirišča primerno ovrednoteni.

Orožje v Gropadi

Blizu Gropade so 30. marca v neki votlini našli večjo količino orožja, municije in razstreliva. Orožje je iz obdobja 2. svetovne vojne in je bilo skrbno skrito ter zavarovano in ohranjeno, tako da je še danes uporabno. Ni še jasno, kdo ga je tja skrtil, domači partizani ali kdo drug. Izključeno pa je, da bi orožje služilo za teroristične namene.

Umrli Stane Starešinič

V Izoli je v soboto umrl znani gledališki igralec Stane Starešinič. Doma je bil iz Preloke pri Vinici v Beli Krajini, v Trst pa je prišel leta 1950. Bil je eden tistih igralcev, ki so Slovensko stalno gledališče v zadnjih desetletjih dvignili na res zavirljivo raven. Zaradi tega in zaradi svoje gledališke karizme je bil med slovenskim občinstvom v zamejstvu zelo priljubljen.

Čestitke

Slovenski goriški skavti se veselimo s svojim voditeljem in načelnikom Julijanom Čaudkom ob uspešno opravljeni diplomski. Iskreno mu čestitamo in mu želimo obilo življenjskih uspehov.

V župnijski dvorani v Nabrežini se nadaljuje do 17. aprila edinstvena, zanimiva

velikonočna razstava,

na kateri si lahko ogledate slike Edija Žerjala, okrog 250 pirhov - delo umetnikov in šolske mladine ter sim-boliko Vstajenja.

KATOlišKI GLAS
Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Tedenc«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Glavni in odgovorni urednik:

Dušan Jakomin

Izdaja: Zadruga Goriška Mohorjeva Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00480890318

Tiska: Tiskarna Budin

Riva Piazzutta, 18 - Gorizia

Letna naročnina v lirah:

Italija	55.000
Slovenija	55.000
inozemstvo	80.000
zračna pošta	100.000

Oglasi in osmrtnice: za vsak mm višine v širini enega stolpca 1000 lir, k temu dodati 19% IVA

Član:

ZDRUŽENJE ITALIJANSKEGA PERIODIČNEGA TISKA

ZVEZA ITALIJANSKIH KATOlišKIH TEDNIKOV

DRUŠTVO GLASBENIH PEDAGOGOVI PRIMORSKE in Slovenski center za glasbeno vzgojo EMIL KOMEL - GORICA vabita na

Srečanje glasbenih šol Primorske

Nastopajo učenci solopetja, trobil in harmonike.

Dvorana Katoliškega doma v Gorici
Četrtek, 14. aprila 1994, ob 17. uri

SLOVENSKI CENTER
ZA GLASBENO VZGOJO
EMIL KOMEL

GLASBENA
MATICA

GORICA

KONCERTNA SEZONA 1993-1994

W. A. MOZART:

EXULTATE, JUBILATE, K. 165
MISSA SOLEMNIS C-MOL, K. 427

STOLNI ZBOR IN ORKESTER IZ LIMBURGA

Hans Bernhard, dirigent
Annelje Pfeffer, sopran
Viviana Fernandez, sopran
Aleksander Judenkov, tenor
Georg Heckel, bas

CERKEV SV. IGNACIJA V GORICI

sobota, 9. aprila 1994, ob 20.30
Vstop prost